

ЗАТВЕРДЖУЮ
заступник начальника
управління внутрішньої
політики, преси та інформації
Запорізької міської ради, голова
робочої групи

Тетяна МИХЄЄВА

ПРОТОКОЛ № 32

засідання робочої групи по створенню реєстру урбанонімів м.Запоріжжя

11.01.2024
10.00

мала зала міськвиконкому

Присутні: Михеєва Т.В., Помаз А.О., Бабенко Н.В., Васильчук Г.М., Водопьянова М.М., Гладкий Д.В., Голощапов Є.М., Даркова С.М., Діденко С.В., Дмитренко С.О., Кириченко В.М., Колодій О.В., Крайнов В.М., Мордовської М.М., Палівода Т.М., Руденок О.П., Стойчев В.М., Третьякова О.О.

Присутніх членів робочої групи – 18 осіб.

Порядок денний:

1. Розгляд результатів голосування щодо перейменування назв урбанонімів по пропозиціям двадцять восьмого – тридцять першого (чотирьох) протоколів і прийняття рішення щодо передачі результатів на розгляд робочій групі з питань міської топоніміки;

2. Розгляд назв урбанонімів від власних імен, що підлягають перейменуванню, які були на доопрацюванні;

3. Різне.

Михеєва Т.В. - голова робочої групи відкрила засідання, оголосила порядок денний, запропонувала перейти до розгляду питань.

Хід засідання:

Перше питання порядку денного.

Розгляд результатів голосування щодо перейменування назв урбанонімів по пропозиціям двадцять восьмого – тридцять першого (чотирьох) протоколів і прийняття рішення щодо передачі результатів на розгляд робочій групі з питань міської топоніміки

1.1. По протоколу №28 (всього прийняло участь в опитуванні 23-28 осіб)

1.1.1. Вулиця Костянтина Заслонова. Заслонов Костянтин Сергійович (1909-1942) – учасник партизанського руху в Білорусії під час Великої Вітчизняної війни 1941-1945 рр., Герой Радянського Союзу (1943). Загинув у бою проти карателів.

Пропозиції: вул.Софії Русової, вул.Братів Монгольф'є.

В результаті обговорення було погоджено надати на розгляд громадськості дві пропозиції перейменування вказаної вулиці на:

вулицю **Софії Русової**. Софія Фёдорівна Русова (уроджена Ліндфорс; 18 лютого 1856, Олешня, Чернігівська губернія - 5 лютого 1940, Прага) - український педагог, прозова письменниця, літературознавиця та громадська

діячка, одна з піонерок українського фемінізму. Відстоювала право навчання українською мовою за часів Російської імперії;

вулицю **Братів Монгольф'є**. Брати Жозеф Мішель Монгольф'є (26 серпня 1740 - 26 червня 1810) та Жак-Етьєнн Монгольф'є (7 січня 1745 - 2 серпня 1799) вважаються винахідниками «монгольф'єрів» - аеростатів. Перша публічна демонстрація польоту безпілотної повітряної кулі з оболонкою з грубого лляного полотна, обклеєного папером, відбулася 5 червня 1783 в Анноне; апарат досяг висоти близько 1800 м. У другий політ, що відбувся 19 жовтня 1783, аеростат відправився з «екіпажем» - бараном, півнем і качкою. 21 листопада 1783 аеростат з екіпажем з двох чоловік пролетів над Парижем; це був перший в історії політ людини на літальному апараті.

громадськістю підтримано перейменування на вулицю **Софії Русової** – голосувало 25 громадян, за – 20 голосів, що складає 80,0%.

Вирішили: після обговорення робочою групою одногolosно підтримано надання на розгляд робочій групі з питань міської топоніміки пропозицію перейменування вулиці Костянтина Заслонова на вулицю **Софії Русової**.

1.1.2. Вулиця Полетаєва. Полетаєв [Полетаев] Федір Андріянович (партиз. псевд. Поетан) (1909-1945) – воїн Радянської Армії, учасник Великої Вітчизняної війни 1941-1945 і Руху Опору в Італії під час 2-ої світової війни, Герой Радянського Союзу (1962). З 1944 р. боровся проти німецьких фашистів у складі 3-ї гарібальдійської партизанської дивізії «Пінан Чікери». Удостоєний найвищої нагороди Італії – Золотої медалі за військову доблесть (1947), а також медалі Гарібальді.

Пропозиції: вул.Розкішна, вул.Василя Шаровського.

В результаті обговорення було погоджено надати на розгляд громадськості дві пропозиції перейменування вказаної вулиці на:

вулицю **Розкішну**. Розкіш - зовнішня пишність; надмірність в задоволенні життєвих потреб; це коли тебе оточують люди, з якими тобі дійсно комфортно. Ти не боїшся перед ними демонструвати справжнє «Я», почуття та емоції. Невимушена атмосфера, легке спілкування, без осуду та критики;

вулицю **Василя Шаровського**. Василь Михайлович Шаровський (1891 - 1938 рр.) - учасник українського революційного руху. Народився в с.Гуляйполе, Олександрівський повіт, Катеринославська губернія в селянській родині. На царській службі - старший фейерверкер. 07.08.1917 - 31.03.1918 - член Української Центральної Ради 3-го складу та Всеукраїнської ради селянських депутатів. У 1919 - командир артилерії 3-ої бригади Задніпровської стрілецької дивізії. 1920-1921 - інспектор артилерії Революційної повстанської армії України (махновців). У квітні 1921 - амністований. Проживав і працював у Гуляйполі. Двічі заарештовувався за контрреволюційну діяльність. Пізніше працював учителем у Дніпропетровську. 16 лютого 1938 р. заарештований трійкою Управління НКВС у Дніпропетровській області. Звинувачений у керівництві «контрреволюційної анархо-махновської організації» та підготовці збройного повстання. Розстріляний 25 квітня 1938 р. у Дніпропетровську (м.Дніпро).

громадськістю підтримано перейменування на вулицю **Василя Шаровського** –

голосувало 24 громадян, за – 13 голосів, що складає 54,2%.

Вирішили: після обговорення робочою групою одноголосно підтримано надання на розгляд робочій групі з питань міської топоніміки пропозицію перейменування вулиці Полетаєва на вулицю **Василя Шаровського**.

1.1.3. Провулок Свірський - інформація щодо найменування даного урбаноніму відсутня.

Пропозиції: пров.Традиційний, пров.Гарматний, пров.Гармашівський.

В результаті обговорення було погоджено надати на розгляд громадськості перейменування вказаного провулку на:

провулок **Гарматний**. Гармата - тип артилерійської зброї, що відрізняється від інших типів ствольних артилерійських систем, таких як гаубиця або мортира, більшим подовженням ствола, вищою початковою швидкістю снаряда, але меншим максимальним кутом підвищення. Умовною межею між гаубичним і гарматним стволом вважається його довжина. За сучасною класифікацією, при довжині ствола менше 25 калібрів зброя класифікується як гаубиця, при більшій - як гармата. Класифікація гладкоствольної артилерії у XVII-XIX ст. була дещо інша: існували гармати з довжиною ствола 18-22 калібрів, гаубиці ж були ще коротшими (5-6 калібрів). Основним призначенням гармат, є вести вогонь за настільною траєкторією по об'єктах супротивника;

провулок **Гармашівський**. Гармаші (армаші, пушкарі) - в українському козацькому війську спеціально підготовлені козаки, які опанували артилерійську справу і стріляли з гармат. Входили до числа гарматних служителів і становили соціальну категорію козацтва, найчисельнішу групу військових служителів, пов'язану з військовим устроєм Запорозької Січі, які забезпечували справне функціонування артилерії.

громадськістю підтримано перейменування на провулок **Гарматний** – голосувало 23 громадян, за – 8 голосів, що складає 34,8%.

Вирішили: після обговорення робочою групою одноголосно підтримано надання на розгляд робочій групі з питань міської топоніміки пропозицію перейменування провулку Свірського на провулок **Гарматний**.

1.1.4. Вулиця Суліми. Сулима Іван Михайлович (р.н. невід. - 1635) – гетьман нерєєстрових козаків, учасник козацьких походів проти турків і кримських татар, активний борець проти польсько-шляхетського гніту в Україні. В 1635 році захватив і зруйнував польську фортецю «Козак».

Пропозиції: вул.Гетьмана Суліми.

В результаті обговорення було погоджено надати на розгляд громадськості перейменування вказаної вулиці згідно з українським правописом, вказавши ім'я та титул діяча, на вулицю **Гетьмана Суліми**.

громадськістю підтримано перейменування на вулицю **Гетьмана Суліми** – голосувало 25 громадян, за – 25 голосів, що складає 100,0%.

Вирішили: після обговорення робочою групою одноголосно підтримано надання на розгляд робочій групі з питань міської топоніміки пропозицію перейменування вулиці Суліми на вулицю **Гетьмана Суліми**.

1.1.5. Вулиця Державіна – Державін Микола Севастьянович (1877-1953) – радянський історик, славіст, філолог, академік АН СРСР з 1931 р., почесний член АН Білоруської РСР і Болгарської АН. Уродженець с.Преслав (нині Приморський р-н Запорізька обл.). М.С.Державін – автор багатьох наукових праць з історії слов'ян, історії і культури Болгарії, ряду статей про Т.Г.Шевченка.

Пропозиції: вул.Варненська.

В результаті обговорення було погоджено надати на розгляд громадськості перейменування вказаної вулиці на вулицю **Варненську**. Варна - третє за величиною місто Болгарії (після Софії та Пловдива), розташоване на узбережжі Чорного моря. Самі болгари часто називають її «Приморською» або «літньою столицею» країни. Варна - центр курортного регіону, великий морський порт, а також база болгарського військового і торгового флоту. Це одне з найдинамічніших і молодіжних міст Болгарії, яке наповнюється кипучою енергією в літній період. Варна - це різноманітність музеїв, галерей і цікавих пам'яток, а також висока концентрація барів, ресторанів і нічних клубів

громадськістю підтримано перейменування на вулицю **Варненську** – голосувало 23 громадян, за – 20 голосів, що складає 87,0%).

Вирішили: після обговорення робочою групою одногосно підтримано надання на розгляд робочій групі з питань міської топоніміки пропозицію перейменування вулиці Державіна на вулицю **Варненську**.

1.1.6. Вулиця Докучаєва. Докучаєв Василь Васильович (1846-1903) – природознавець, громадський діяч, засновник генетичного ґрунтознавства, що започаткувало нову еру в розвитку цієї науки. Саме він довів, що більша частина світових чорноземів знаходиться на етнічних українських землях.

Пропозиції: вул.Героїв 110 бригади, вул.Миколи Лисенка.

В результаті обговорення було погоджено надати на розгляд громадськості перейменування вказаної вулиці на:

вулицю **Героїв 110 бригади**. 110-та окрема бригада територіальної оборони (110 ОБрТрО, в/ч А7038) - кадроване формування Сил територіальної оборони Збройних сил України у Запорізькій області. Бригада перебуває у складі Регіонального управління «Схід» Сил ТрО.

З початком повномасштабного вторгнення РФ в Україну бійці бригади брали участь в оборонних операціях, зокрема на Запоріжжі.

В жовтні 2022 року командир бригади на визнання заслуг її бійців отримав бойовий прапор від командувача Сил територіальної оборони ЗСУ генерал-майора Ігоря Танцюри;

вулицю **Миколи Лисенка**. Микола Віталійович Лисенко (1842-1912) – український композитор, піаніст, диригент, педагог, збирач пісенного фольклору, громадський діяч.

Навчався у відомих музикантів М.Дмитрієва і чеха Вільчека. Талановитий підліток виконував п'єси Моцарта, Бетховена, Шопена, блискуче імпровізував на теми українських народних пісень. До найвідоміших творів Лисенка належать музика гімнів «Молитва за Україну» та «Вічний революціонер», котрі зокрема виконував хор К.Стеценка під час Свята Злуки, опери «Тарас Бульба», «Наталка Полтавка» та інші. Лисенко створив численні аранжування народної

музики для голосу й фортепіано, для хору та мішаного складу, а також написав значну кількість творів на слова Т.Шевченка;

громадськістю підтримано перейменування на вулицю **Героїв 110 бригади** – голосувало 28 громадян, за – 17 голосів, що складає 60,7%.

Вирішили: після обговорення робочою групою одноголосно підтримано надання на розгляд робочій групі з питань міської топоніміки пропозицію перейменування вулиці Докучаєва на вулицю **Героїв 110 бригади**.

1.1.7. Вулиця Карборундна. Карбід кремнію, також карборунд - бінарна неорганічна сполука кремнію з вуглецем. Хімічна формула SiC. У природі зустрічається у вигляді надзвичайно рідкісного мінералу - муассаніту. Порошок карбиду кремнію був отриманий в 1893 році. Використовується як абразив, напівпровідник, штучний дорогоцінний камінь.

Пропозиції: вул.Августина Волошина.

В результаті обговорення з'ясовано, що у зв'язку з відсутністю рішення про найменування даного урбаноніму - вулиця Карборундна, така назва не внесена до Єдиних Державних Словників. Але зважаючи на те що такий, урбанонім фактично існує, погоджено надати на розгляд громадськості пропозицію найменувати вказану вулицю на ім'я **Августина Волошина** - українського релігійного, культурного, політичного діяча, греко-католицького священника Мукачівської єпархії, протягом 1938-1939 років – прем'єр-міністра автономного уряду Карпатської України. В 1939 році став президентом цієї держави, міністр здоров'я і соціальної опіки Карпатської України, депутат Союму Карпатської України;

громадськістю підтримано найменувати зазначену вулицю на честь **Августина Волошина**

– голосувало 24 громадян, за – 24 голосів, що складає 100,0%.

Вирішили: після обговорення робочою групою одноголосно підтримано надання на розгляд робочій групі з питань міської топоніміки пропозицію найменування вулиці (Карборундна) на честь **Августина Волошина**.

1.1.8. Вулиця 1905 року - події демократичної революції 1905 – 1907 рр. У грудні 1905р. розпочалося збройне повстання залізничників поблизу залізничних станцій міста Олександрівська. Під час барикадних боїв з урядовими військами загинуло понад 50 повстанців, ще близько 800 - були заарештовані. Попри поразку повстанців, у місті і країні відбулися важливі демократичні зміни - поширення українського національного руху, відкриття українських товариств «Просвіта», друкування книг та часописів українською мовою, викладання у школах українською мовою тощо.

Пропозиції: залишити назву без змін, вул.Андрія Гайдая.

В результаті обговорення було погоджено надати на розгляд громадськості дві пропозиції:

залишити назву - вулиця 1905 року без змін;

перейменувати вказану вулицю на вулицю **Андрія Гайдая** - захисника України, воїна 15-ї бригади оперативного призначення «Кара-Даг» НГУ ім.Героя України лейтенанта Богдана Завади, що загинув на полі бою 22 липня 2023 року.

З початком ширкомасштабної агресії Андрій не став остеронь захисту нашої держави, розпочав допомагати нашим захисникам як волонтер, а потім сам пішов у військо. Під час контрнаступальних дій ЗСУ на Пологівсько-Токмацькому напрямку 22 липня 2023 року Андрій отримав поранення несумісні з життям. Захиснику України було 46 років. В нього залишилась дружина і син.

Андрій Гайдай - народився у Запоріжжі і все своє життя мешкав на невеличкій вулиці біля залізничного вокзалу Запоріжжя-1 - вул.1905 року. Місцеві мешканці просять підтримати їх пропозицію і перейменувати вулицю на честь Андрія Гайдая;

громадськістю підтримано перейменування на вулицю **Андрія Гайдая** – голосувало 25 громадян, за – 14 голосів, що складає 56,0%.

Вирішили: після обговорення робочою групою одноголосно підтримано надання на розгляд робочій групі з питань міської топоніміки пропозицію перейменування вулиці 1905 року на вулицю **Андрія Гайдая**.

1.2. По протоколу №29 (всього прийняло участь в опитуванні 119-204 осіб)

1.2.1. Вулиця Серафимовича. Серафимович [справ. прізви. Попов] Олександр Серафимович (1863-1949) – російський радянський письменник, життя і творчість якого тісно пов'язані з Україною. Він писав про шахтарів Донбасу, робітників Маріуполя, Луганська, українських селян. Найвідоміший твір – повість «Залізний потік» (1924).

Пропозиції: вул.Юрія Баранніка, вул.Августи Кохановської, вул.Олега Ольжича.

В результаті розгляду обговорені всі пропозиції перейменування вказаної вулиці, а саме:

на вулицю **Юрія Баранніка**. Юрій Іванович Бараннік (18 листопада 1954 - 6 листопада 2019) - український художник, галерист, урбаніст. Просвітник, менеджер культурних подій. Засновник галереї сучасного мистецтва у Запоріжжі, всеукраїнського фестивалю ленд-арту «Хортиця». Популяризатор конструктивізму Запоріжжя, засновник музею цього напрямку. Юрій відстоював ідеї залучення жителів Запоріжжя до управління містом; представництва різних груп містян за їх інтересами. Наголошував на необхідності облаштування повноцінної пішохідної набережної у місті від порту до центрального пляжу. Юрій брав участь у раді з розробки коду місту щодо культурного та паркового середовища Запоріжжя (скульптури, пам'ятники). Однією з рекомендацій Юрія є те, щоб у Запоріжжі має бути додано багато нових пам'ятників, що представляють, серед іншого, сучасне мистецтво, туристичну скульптуру. Іншою рекомендацією є збереження та облаштування нових фонтанів з огляду на клімат міста;

на вулицю **Августи Кохановської**. Кохановська Августа Йосипівна (06.07.1868 - 07.12.1927) - українська художниця та етнографка;

на вулицю **Олега Ольжича**. Український поет, політичний діяч, археолог. Син відомого українського поета Олександра Олеся. Очолював культурно-освітню референтуру Проводу українських націоналістів (ПУН) (1937) і Революційний Трибунал Організації українських націоналістів (ОУН) (1939-

1941). Заступник Голови ПУН полк. Андрія Мельника, та Голова ПУН на українських землях (з 05.1942), Голова ПУН ОУН (01.1944 - 10.06.1944). Борець за незалежність України у ХХ столітті;

громадськістю підтримано перейменування на вулицю **Юрія Баранніка** – голосувало 204 громадян, за – 144 голосів, що складає 70,6%.

Вирішили: після обговорення робочою групою одногосно підтримано надання на розгляд робочій групі з питань міської топоніміки пропозицію перейменування вулиці Серафимовича на вулицю **Юрія Баранніка**.

1.2.2. Вулиця Чубанова – інформація щодо найменування вулиці на вулицю Чубанова відсутня.

Пропозиції: вул.Домаха, вул.Затоки Дніпра.

В результаті розгляду обговорені всі пропозиції перейменування вказаної вулиці, а саме:

на вулицю **Домаха**. Домаха - запорозький форпост на березі Азовського моря, центр Кальміуської паланки, що існував із 1594 по 1768 рік. Запорізький форпост «Домаха» по суті виконував функцію військового прикриття важливого пункту на Потайному водному шляху Запорозьких козаків із Дніпра у Чорне море. Домаха - назва козацької шаблі з дамаської сталі - у творах Т.Г.Шевченка, де він описує похід гайдамаків Гонти й Залізняка на Умань у 1768 році.

У Запоріжжі Домаха це плавнева зона за Південним мікрорайоном - закінчення вулиці Чубанова, популярне місце відпочинку серед місцевих жителів і рибалок;

на вулицю **Затоки Дніпра** - вулиця проходить паралельно Дніпру і закінчується базами відпочинку та потім плавнями. У Запоріжжі це популярне місце відпочинку серед місцевих жителів і рибалок;

громадськістю підтримано перейменування на вулицю **Домаха** – голосувало 157 громадян, за – 112 голосів, що складає 71,3%.

Вирішили: після обговорення робочою групою одногосно підтримано надання на розгляд робочій групі з питань міської топоніміки пропозицію перейменування вулиці Чубанова на вулицю **Домаха**.

1.2.3. Вулиця Істоміна. Істомін Василь Інокентійович (24.04.1918, с.Брянськ, Бурятія, РФ – 28.11.1943, с.Розумівка, нині Запоріз. р-ну Запоріз. обл.) – військовик. Герой Радянського Союзу (1944, посмертно). Учасник 2-ї світової війни. В армії від 1938, на фронті від жовтня 1942. Відзначився у листопаді 1943 під час форсування Дніпра у р-ні с.Розумівка, де й загинув.

Пропозиції: вул.Абрагама Коопа.

В результаті обговорення було погоджено надати на розгляд громадськості перейменування вказаної вулиці на вулицю **Абрагама Коопа**. Абрагам Копп - відомий меноніт - промисловець, в 1863 році створив свій перший завод - кабельний завод, що знаходиться на Верхній Хортиці. Це найстаріший діючий завод в м.Олександрівську - Запоріжжі. Займався виробництвом землеробних механізмів, мельничих машин та нафтових двигунів;

громадськістю підтримано перейменування на вулицю **Абрагама Коопа** голосувало 164 громадян, за – 146 голосів, що складає 89,0%.

Вирішили: після обговорення робочою групою (1 утримався) підтримано надання на розгляд робочій групі з питань міської топоніміки пропозицію перейменування вулиці Істоміна на вулицю **Абрагама Коопа**.

1.2.4. Вулиця Котельникова. Котельников Гліб Євгенович (1872-1944) – радянський винахідник, творець авіаційного ранцевого парашута.

Пропозиції: вул. вул.Лоцманська.

В результаті обговорення було погоджено надати на розгляд громадськості перейменування вказаної вулиці на вулицю **Лоцманську**. Лоцман - провідник суден, добре обізнаний із навігаційними умовами певної ділянки моря, річки, судноплавного каналу тощо. Лоцман зобов'язаний проводити фарватером кожне судно при вході та при виході його з порту.

Вулиця починається від Дніпра;

громадськістю підтримано перейменування на вулицю **Лоцманську** – голосувало 148 громадян, за – 137 голосів, що складає 92,6%.

Вирішили: після обговорення робочою групою одногосно підтримано надання на розгляд робочій групі з питань міської топоніміки пропозицію перейменування вулиці Котельникова на вулицю **Лоцманську**.

1.2.5. Вулиця Отто Шмідта. Шмідт Отто Юлійович (1891-1956) – радянський вчений у галузі математики, астрономії, геофізики, державний і громадський діяч, академік АН СРСР (1935), академік АН УРСР (1934), Герой Радянського Союзу (1937), дослідник Арктики.

Пропозиції: вул.Пітера Леппа, вул.Пелагеї Литвинової.

В результаті розгляду обговорені всі пропозиції перейменування вказаної вулиці, а саме:

на вулицю **Пітера Леппа**. Пітер Лепп - підприємець народився 1817 року у сім'ї Генріха Леппа в хортицькій менонітській колонії Ейнгале. Ставши сиротою, поїхав до своїх родичів у Прусію. Отримавши фах годинникового майстра, йому не вдалося залишитися в Прусії, тому довелося повернутися в Олександрівський край. У 1850 році на Хортиці заснував завод з виготовлення годинників та виробництва годинникових механізмів, який потім переорієнтовує на виробництво сільськогосподарської техніки. Це було спричинено тим, що в менонітських колоніях через розширення сільськогосподарських угідь йшли пошуки вдосконалення та оновлення виробництва сільськогосподарської техніки, як вигідного напрямку виробництва в колоніях;

на вулицю **Пелагеї Литвинової**. Пелагєя (Поліна) Яківна Литвінова (Литвинова-Бартош; дівоче прізвище Бартош; нар. 3 (15) жовтня 1833, хутір Теревень біля села Землянка Глухівського повіту Чернігівської губернії - пом. 8(21) вересня 1904, село Землянка, нині Глухівського району Сумської області) - українська громадська діячка, етнограф, фольклорист.

громадськістю підтримано перейменування на вулицю **Пітера Леппа**

– голосувало 157 громадян, за – 115 голосів, що складає 73,2%.

Вирішили: після обговорення робочою групою (1 утримався) підтримано надання на розгляд робочій групі з питань міської топоніміки пропозицію перейменування вулиці Отто Шмідта на вулицю **Пітера Леппа**.

1.2.6. Проїзд Леваневського. Леваневський Сигізмунд Олександрович (1902-1937) – радянський полярний льотчик, Герой Радянського Союзу (1934), учасник рятування челюскінців. З метою вивчення Північного повітряного шляху між СРСР і США здійснив переліт загальною протяжністю 19 тис.км. 12 серпня 1937 року на літаку Н-209 з екіпажем із шести чоловік стартував із завданням перелетіти через Північний полюс у США. Загинув у 1937 році під час перельоту.

Пропозиції: проїзд Ольги Яфи.

В результаті обговорення було погоджено надати на розгляд громадськості перейменування вказаного проїзду на проїзд **Ольги Яфи**. До створення Соцміста були залучені відомі того часу архітектори і архітекторки. Одна – з них Ольга Яфа. Саме вона є автором будівель Шостого селища, за якими його знає увесь світ. Вони є іконічними для запорізької архітектури кінця 1920-х - 30 рр. та фактично символізують український конструктивізм. Це така модерністська архітектура, яка, якщо подивитися з неба, виглядає як курдонер (парадний вхід) при палаці. Також частина з будинків зовні прикрашена вірменським туфом, яким оздоблено і машинну залу Дніпрогесу.

громадськістю підтримано перейменування на проїзд **Ольги Яфи**

– голосувало 149 громадян, за – 136 голосів, що складає 91,3%.

Вирішили: після обговорення робочою групою (1 утримався) підтримано надання на розгляд робочій групі з питань міської топоніміки пропозицію перейменування проїзду Леваневського на проїзд **Ольги Яфи**.

1.2.7. Вулиця Ліхачова. Ліхачов [Лихачов] Дмитро Сергійович (1906-1999) – російський радянський літературознавець та історик культури, академік АН СРСР (1970). Почесний академік і доктор Американської, Італійської, Геттингенської академій; Оксфордського, Единбурзького, Цюрихського та ін. університетів. Нагороджений Державною премією СРСР (1952, 1969), Міжнародною премією братів Кирила і Мефодія (1980) та ін. нагородами.

Пропозиції: вул.Дітріха Тіссена.

В результаті обговорення було погоджено надати на розгляд громадськості перейменування вказаної вулиці на вулицю **Дітріха Тіссена**. Тіссен Дітріх Корнелійович - талановитий архітектор початку ХХ століття. Працював архітектором Катерининської (нині Придніпровської) залізниці. Народився 27 грудня 1870р. (за новим стилем) в колонії Хортиця, хутір Тарховський Катеринославського повіту. Дітріх навчався спочатку в сільській школі, а потім в спеціальній середній школі менонітської громади. У 1886 р. пішов учнем на машинобудівний завод в колонії Хортиця.

У Німеччині він отримав архітектурну освіту в місті Гільдбургхаузені і Дрездені. Повернувся в Росію в 1897 р, отримав сертифікат Технічного комітету МВС і в 1897 р. почав працювати. Спочатку Тіссен працював в будівельній фірмі в Москві, а потім архітектором Катеринославської залізниці. Він став активним членом Церковної Ради євангелістсько-лютеранської церкви Баку. 27 липня 1937 р. Дітріх Тіссен був заарештований «за ведення контрреволюційної роботи серед прихожан за завданням розвідувальних органів іноземної держави, які проводили ворожу політику по відношенню до СРСР», і розстріляний 16 вересня 1937 р. як «учасник шпигунсько-фашистської

організації, що діє під прикриттям лютеранської громади». 23 серпня 1960 р. він був посмертно реабілітований за відсутністю складу злочину;

громадськістю підтримано перейменування на вулицю **Дітріха Тіссена** – голосувало 140 громадян, за – 128 голосів, що складає 91,4%.

Вирішили: після обговорення робочою групою одногolosно підтримано надання на розгляд робочій групі з питань міської топоніміки пропозицію перейменування вулиці Ліхачова на вулицю **Дітріха Тіссена**.

1.2.8. Провулок Ломоносова. Ломоносов Михайло Васильович (1711-1765) – російський вчений-природодослідник, енциклопедист, родоначальник матеріалістичної філософії в Росії, поет, один із зачинателів нової російської літератури, реформатор російської літературної мови, художник, історик.

Пропозиції: пров.Алатирський.

В результаті обговорення було погоджено надати на розгляд громадськості пропозицію перейменування вказаного провулку на провулок **Алатирський**. Алатир (Камінь-Алатир, Око Рода, Козацькій Хрест, Ружа) є споконвічним духовним символом українців-русинів, знак Родового Вогнища Рідної Православної Віри. Він найсвятіший із символів людства, модель розгортання і згортання Всесвіту. Будучи прадавнім, глибинно українським знаком і символом, Алатир, як ніщо інше єднає нас із Всемогутнім Родом, своєю присутністю сприяє духовному і тілесному розвитку та добробуту;

громадськістю підтримано перейменування на провулок **Алатирський** – голосувало 131 громадян, за – 112 голосів, що складає 85,5%.

Вирішили: після обговорення робочою групою одногolosно підтримано надання на розгляд робочій групі з питань міської топоніміки пропозицію перейменування провулку Ломоносова на провулок **Алатирський**.

1.2.9. Вулиця Марата. Марат Жан Поль (1743-1793) – діяч Великої французької революції, один з вождів якобінців, учений і публіцист.

Пропозиції: вул.Зборівська.

В результаті обговорення було погоджено надати на розгляд громадськості перейменування вказаної вулиці на вулицю **Зборівську**. Збірів - місто на заході Тернопільського району Тернопільської області, значний історико-культурний центр. Перші писемні згадки про населений пункт належать до 15 ст., хоча нинішню назву тоді не використовували. За переказами, у добу Галицько - Волинської держави на місці Зборова було засноване у 1166 р. поселення («град») Верхостав. На околиці міста виявлено стоянку пізнього палеоліту. Також місто відоме своєю активною молоддю;

громадськістю підтримано перейменування на вулицю **Зборівську** – голосувало 123 громадян, за – 107 голосів, що складає 87,0%.

Вирішили: після обговорення робочою групою одногolosно підтримано надання на розгляд робочій групі з питань міської топоніміки пропозицію перейменування вулиці Марата на вулицю **Зборівську**.

1.2.10. Вулиця Лассаля. Лассаль Фердинанд (1825-1864) – діяч німецького робітничого руху, філософ, публіцист, один із засновників першої робітничої партії Німеччини – Загально німецького робітничого союзу (ЗНРС, 1863-1875), його президент. 31 серпня 1864 р. у Женеві Лассаля було вбито на дуелі.

Пропозиції: вул.Тіграна Оганнісяна, вул.Микити Ханганова.

В зв'язку з тим, що вулиця Лассалья складається з двох окремо розташованих частин, в результаті обговорення було погоджено надати на розгляд громадськості дві пропозиції перейменування вказаної вулиці на:

1. частину вулиці перейменувати на вулицю **Тіграна Оганнісяна**. Оганнісян Тігран Григорович народився 23.08.2006 року. З 01.09.2012 року навчався у Бердянській загальноосвітній школі I-III ступеня №7 Бердянської міської ради Запорізької області.

Під час навчання зарекомендував себе як старанний, дисциплінований, працелюбний учень. Особливо цікавився історією української державності, багато читав додаткової літератури, приймав участь в олімпіадах з предмету.

Тігран мав сформовану систему принципів, переконань та власну точку зору на важливі події української історії та держави. З 9 класу Тігран відвідував військово – патріотичний гурток та мав бажання стати військовим ЗСУ. Батьки приділяли належну увагу щодо виховання сина, завжди цікавилися його успіхами та досягненнями, підтримували систематичний зв'язок з директором закладу та класним керівником.

З початком повномасштабної війни Тігран продовжував навчання в школі онлайн, адже головним мотивом для нього було закінчення навчання та вступ у вищий військовий навчальний заклад. Протягом окупації хлопець неодноразово зазнавав тиску окупаційних військ, декілька разів був викрадений з власної домівки, де проживав з бабусею, піддавався катуванням та знущанням, зазнав арешту та безпідставно обвинувачувався представниками окупаційної влади в партизанській діяльності. 24.06.2023 року Тігран був вбитий російськими військовими в місті Бердянськ;

2. частину вулиці перейменувати на вулицю **Микити Ханганова**. Микита Ханганов народився 25 червня 2006 в місті Бердянську. До 8 класу навчався в ЗОШ №7, потім перейшов до ЗОШ №1. Микита був дуже добрим, відкритим та розумним хлопцем. Відмінно навчався, брав участь у всіх шкільних заходах, був дуже артистичним та мав блискуче почуття гумору. Цікавився історією, це був його улюблений предмет. У 9 класі Микита посів II місце на міський олімпіаді з історії. Своє майбутнє пов'язував з професією адвоката. Микита справжній патріот України. Захоплювався діяльністю Степана Бандери та Дмитра Донцова. Після початку війни. Микита залишився у захопленому Бердянську і разом з другом Тіграном Оганнісяном продовжував протидіяти росіянам і не приховував свою проукраїнську позицію.

У жовтні 2022 року російські окупанти арештували Микиту з батьком. В окупованому росіянами поліцейському відділку Бердянська їх допитали та відпустили. Відтоді почалась фабрикація справи про нібито вчинену Тіграном та Микитою «диверсію на залізниці». Адвокати, яких їм надали самі ж окупанти, схилили підлітків до співпраці з росіянами і визнання інкримінованої вини. Під тиском російських спецслужб вони записали зізнання на відео. З того часу окупанти регулярно допитували Микиту Ханганова та Тіграна Оганнісяна, а в їхніх оселях влаштовували обшуки. Дітей зобов'язали щоденно відмічатися в поліцейському відділку. 24 травня 2023 року Микита Ханганов і Тігран Оганнісян отримали обвинувачення від Слідчого комітету РФ у нібито

підготовці диверсії на залізниці. Справу готували до суду, РФ планувала засудити хлопців до 20 років ув'язнення.

За день до свого сімнадцятого дня народження, 24 червня 2023 р., Микита був убитий окупаційними військами Російської Федерації разом зі своїм другом Тіграном. Окупанти при цьому заявили, що нібито хлопці першими відкрили вогонь у місцевому парку.

Микита чекав ЗСУ, чекав Україну! І останніми його словами були слова - Героям слава!»;

1. громадськістю підтримано перейменування частини вулиці Лассаля – в межах вулиць Морфлотської та Початкової на вулицю **Тіграна Оганнісяна** – голосувало 133 громадян, за – 120 голосів, що складає 90,2%;

2. громадськістю підтримано перейменування частини вулиці Лассаля – в межах вулиць Футбольної та Мирослава Симчича на вулицю **Микити Ханганова**

– голосувало 133 громадян, за – 121 голосів, що складає 91,0%.

Вирішили: після обговорення робочою групою одногосно підтримані пропозиції громадськості для надання на розгляд робочій групі з питань міської топоніміки.

1.2.11. Вулиця Кривоносова. інформація щодо найменування вулиці на вулицю Кривоносова відсутня.

Пропозиції: вул.Варненська, вул.Звягельська.

В результаті обговорення було погоджено надати на розгляд громадськості дві пропозиції перейменування вказаної вулиці на:

вулицю **Варненську**. Варна - третє за величиною місто Болгарії (після Софії та Пловдива), розташоване на узбережжі Чорного моря. Самі болгари часто називають її «Приморською» або «літньою столицею» країни. Варна - центр курортного регіону, великий морський порт, а також база болгарського військового і торгового флоту. Це одне з найдинамічніших і молодіжних міст Болгарії, яке наповнюється кипучою енергією в літній період. Варна - це різноманітність музеїв, галерей і цікавих пам'яток, а також висока концентрація барів, ресторанів і нічних клубів;

вулицю **Звягельську**. Місто Звягель – мала батьківщина Лесі Українки. Адміністративний центр Звягельського району та Новоград-Волинської міської громади. Розташований у північно-західній частині області, у місці впадіння річки Смолки до Случі, правої притоки Горині. Вперше згадується у джерелах 1256 року як руське місто Возвягель. Розвинувся як урбаністичний центр у XVI столітті під пануванням князів Острозьких. В околицях Звягеля розташовані кілька курганних могильників 1-ї половини – середини XI ст., які пов'язують із розселенням тут полонених ятвягів за князювання Ярослава Мудрого. Насипи цих курганів мають кам'яні елементи, що нетипово для слов'янських поховальних пам'яток.

13 лютого 1871 в родині Ольги та Петра Косачів народилася донька Лариса – згодом українська письменниця, відома як Леся Українка. Запис про народження Лариси Петрівни Косач є в метричній книзі міської Соборної Преображенської церкви;

громадськістю підтримано перейменування на вулицю **Звягельську** – голосувало 125 громадян, за – 73 голосів, що складає 58,4%.

Вирішили: після обговорення робочою групою одногосно підтримано надання на розгляд робочій групі з питань міської топоніміки пропозицію перейменування вулиці Кривоносова на вулицю **Звягельську**.

1.2.12. Вулиця Менделєєва. Менделєєв Дмитро Іванович (1834-1907) – російський вчений-хімік, член-кореспондент Петербурзької АН (1876), член багатьох іноземних академій і наукових товариств, відкрив закон періодичності, створив першу таблицю хімічних елементів (таблиця Менделєєва).

Пропозиції: вул.Океанська, вул.Атлантична.

В зв'язку з тим, що вулиця Менделєєва складається з двох окремо розташованих частин, в результаті обговорення було погоджено надати на розгляд громадськості дві пропозиції перейменування вказаної вулиці на:

1. частину вулиці перейменувати на вулицю **Океанську**. Океан - водний простір земної кулі за межами суходолу. Найбільший водний об'єкт, який є частиною Світового океану, розташований серед материків, має систему циркуляції вод. Площа поверхні світового океану, до складу якого входять океани і моря, становить близько 71 відсотка поверхні Землі (близько 361 мільйона квадратних кілометрів);

2. частину вулиці перейменувати на вулицю **Атлантичну**. Атлантия або Атлантика - древній материк, який виник у протерозойську еру приблизно 2 млрд років тому з різних кратонів на місці сучасної Західної Африки та східної Південної Америки. Своє ім'я континент отримав через те, що нині на цьому місці знаходиться південна частина Атлантичного океану. Атлантичний океан, Атлантика - другий за величиною та глибиною океан на Землі, загальною площею 91,7 млн км². Займає близько 20% поверхні планети та 29% акваторії Світового океану. Океан поєднує дві найбільші частини світу, Старий і Новий світ;

1. громадськістю підтримано перейменування частини вулиці Менделєєва – від території ставка до вулиці Шевченка на вулицю **Океанську**

– голосувало 121 громадян, за – 99 голосів, що складає 81,8%;

2. громадськістю підтримано перейменування частини вулиці Менделєєва – в межах вулиць Євгена Адамцевича (Тимірязєва) та Ігоря Сікорського на вулицю **Атлантичну**

– голосувало 121 громадян, за – 102 голосів, що складає 84,3%.

Вирішили: після обговорення робочою групою (2 утримались) підтримані пропозиції громадськості для надання на розгляд робочій групі з питань міської топоніміки.

1.2.13. Вулиця Мічуріна. Мічурін Іван Володимирович (1855-1935) – російський біолог, садівник, засновник в СРСР наукової селекції плодово-ягідних і ін. культур; вивів близько 3000 сортів морозостійких дерев та кущів; почесний член АН СРСР (1935), академік ВАСГНІЛ (1935).

Пропозиції: вул.Миколи Демочані.

В результаті обговорення було погоджено надати на розгляд громадськості пропозицію перейменування вказаної вулиці на вулицю **Миколи Демочані**. Демочані Микола Миколайович (05.12.1841 – 26.02.1914) – народився в Харкові, управитель Олександрівської земської управи з 1865 по 1870, гласний Олександрівської міської думи, член Олександрівської міської управи 1872-1874, міський голова Олександрівська 1874-1880, засновник Олександрівського міського громадського банку. За його ініціативи створено міський сад 1874, з'явилась Привозна площа та ін;

громадськістю підтримано перейменування на вулицю **Миколи Демочані** – голосувало 144 громадян, за – 110 голосів, що складає 67,4%.

Вирішили: після обговорення робочою групою одноголосно підтримано надання на розгляд робочій групі з питань міської топоніміки пропозицію перейменування вулиці Мічуріна на вулицю **Миколи Демочані**.

1.2.14. Вулиця Мусоргського. Мусоргський Модест Петрович (1839-1881) – російський композитор, учасник «Могучої кучки». Спадщину Мусоргського становлять вокальні, музично-драматичні, інструментальні твори, найвеличніші з них опери «Борис Годунов», «Хованщина».

Пропозиції: вул. Катерини Білокур.

В результаті обговорення було погоджено надати на розгляд громадськості пропозицію перейменування вказаної вулиці на вулицю **Катерини Білокур**. Катерина Василівна Білокур (нар. 24 листопада (7 грудня) 1900, с. Богданівка, Пирятинський повіт, Полтавська губернія, Російська імперія - пом. 10 червня (за ін. даними 9 червня) 1961, с. Богданівка, Яготинський район, Київська область, УРСР) - українська художниця жанру наївного мистецтва, майстриня народного декоративного живопису;

громадськістю підтримано перейменування на вулицю **Катерини Білокур** – голосувало 142 громадян, за – 132 голосів, що складає 93,0%.

Вирішили: після обговорення робочою групою одноголосно підтримано надання на розгляд робочій групі з питань міської топоніміки пропозицію перейменування вулиці Мусоргського на вулицю **Катерини Білокур**.

1.2.15. Вулиця Нестерова. Нестеров Петро Михайлович (1887-1914) - російський військовий льотчик, штабс – капітан, основоположник вищого пілотажу; вперше в світі зробив на літаку замкнену («мертву») петлю. Загинув у бою, вперше застосувавши повітряний таран.

Пропозиції: вул. Володимира Кубійовича, вул. Ніла Армстронга.

В результаті обговорення було погоджено надати на розгляд громадськості дві пропозиції перейменування вказаної вулиці на:

вулицю **Володимира Кубійовича**. Кубійович Володимир Михайлович (1900-1985) - загальновідомий географ, демограф і картограф був співавтором фундаментальних праць «Атлас України і сумежних країв» (1937), «Географія українських і сумежних земель» (1938). У 40-х роках виїхав за кордон, де за його ініціативи у Франції було створено десятитомне видання «Енциклопедія українознавства» (1955-1995);

вулицю **Ніла Армстронга**. Американський астронавт Ніл Армстронг 21 липня 1969 року о 2-й годині 56 хвилин за Гринвічем ступив на Місяць. Через 15 хвилин до нього приєднався Едвін Олдрін. Усього на Місяці космонавти провели дві з половиною години;

громадськістю підтримано перейменування на вулицю **Володимира Кубійовича** – голосувало 139 громадян, за – 75 голосів, що складає 54,0%.

Вирішили: після обговорення робочою групою одноголосно підтримано надання на розгляд робочій групі з питань міської топоніміки пропозицію перейменування вулиці Нестерова на вулицю **Володимира Кубійовича**.

1.2.16. Вулиця Панфьорова. Панфьоров Федір Іванович (1896-1960) – російський письменник. Автор романів («Бруски» (1928-1937), трилогії «Волгаматінка ріка» (1953, 1958, 1960), численних повістей, нарисів, публіцистичних і літературно-критичних статей.

Пропозиції: вул.Павла Чубинського.

В результаті обговорення було погоджено надати на розгляд громадськості пропозицію перейменування вказаної вулиці на вулицю **Павла Чубинського**. Чубинський Павло Платонович (1839-1884) - етнограф, краєзнавець. видав фундаментальний збірник «Праці етнографічно-статистичної експедиції в західно-російський край» у семи томах. У цій праці міститься багатий матеріал про фольклор й говірки українців. П.П.Чубинський був прихильником національного відродження України, автором офіційно визнаного українського національного гімну «Ще не вмерла Україна», що був надрукований у львівському часописі «Мета» в 1863 р. і покладений на музику композитором Михайлом Вербицьким;

громадськістю підтримано перейменування на вулицю **Павла Чубинського** – голосувало 143 громадян, за – 135 голосів, що складає 94,4%.

Вирішили: після обговорення робочою групою одноголосно підтримано надання на розгляд робочій групі з питань міської топоніміки пропозицію перейменування вулиці Панфьорова на вулицю **Павла Чубинського**.

1.2.17. Вулиця Радищева. Радищев Олександр Миколайович (1749-1802) - російський письменник, просвітитель, основоположник революційних традицій в російському визвольному русі, філософ-матеріаліст. Головний твір «Подорож з Петербурга в Москву» (1790).

Пропозиції: вул.Трембітна, вул.Марсіанська.

В результаті обговорення було погоджено надати на розгляд громадськості дві пропозиції перейменування вказаної вулиці на:

вулицю **Трембітну**. Трембіта - український народний духовий мундштуковий (дульцевий) музичний інструмент. Має вигляд дерев'яної труби без вентилів і клапанів, інколи обгорнутої березовою корою. Довжина від 2,5 до 8 метрів, діаметр близько 30 мм, збільшується у розтрубі; у вузький кінець трембіти вставляється дерев'яний, роговий або металевий мундштук (дульце, пищик). Висота звукового ряду трембіти залежить від її величини. Трембіта поширена у східній частині Українських Карпат, зокрема на Гуцульщині, у Польщі та Угорщині;

вулицю **Марсіанську**. Марс - четверта планета Сонячної системи за відстанню від Сонця та сьома за розміром і масою. Названа на честь Марса - давньоримського бога війни. Іноді Марс називають «червоною планетою» через червонуватий колір поверхні;

громадськістю підтримано перейменування на вулицю **Трембітну**
– голосувало 145 громадян, за – 100 голосів, що складає 69,0%.

Вирішили: після обговорення робочою групою одноголосно підтримано надання на розгляд робочій групі з питань міської топоніміки пропозицію перейменування вулиці Радищева на вулицю **Трембітну**.

1.2.18. Вулиця Раєвського. Раєвський Микола Миколайович (1771-1829) - російський військовий діяч, герой Вітчизняної війни 1812 р., генерал, командувач 7-м піхотним корпусом, що відзначився під час оборони Смоленська в Бородінській битві. Був у дружніх стосунках з О.Пушкіним, членами південного товариства декабристів. Значна частина життя пов'язана з Україною (Київ, Кам'янка, Олександрія).

Пропозиції: вул. вул.Сонатна.

В результаті обговорення було погоджено надати на розгляд громадськості пропозицію перейменування вказаної вулиці на вулицю **Сонатну**. Соната – жанр камерної музики; твір для одного або двох інструментів з кількох частин, одна з яких заснована на протиставленні й розвитку двох тем, що подаються в різних тональностях і потім повторюються в іншому тональному співвідношенні;

громадськістю підтримано перейменування на вулицю **Сонатну**
– голосувало 126 громадян, за – 113 голосів, що складає 89,7%.

Вирішили: після обговорення робочою групою одноголосно підтримано надання на розгляд робочій групі з питань міської топоніміки пропозицію перейменування вулиці Раєвського на вулицю **Сонатну**.

1.2.19. Вулиця Рахманінова. Рахманінов Сергій Васильович (1873-1943) – всесвітньо відомий російський композитор, піаніст і диригент. З 1918 р. жив у США, де виступав як піаніст, а кошти від концертів передавав у фонд допомоги Радянської Армії. Неодноразово гастролював по Україні. Найвідоміші твори: 4 концерти, «Рапсодії на тему Паганіні», 3 симфонії, опери «Алеко», «Скупий лицар», «Франческа да Ріміні».

Пропозиції: вул.Василя Петрушевського.

В результаті обговорення було погоджено надати на розгляд громадськості пропозицію перейменування вказаної вулиці на вулицю **Василя Петрушевського**. Петрушевський Василь Григорович (1869-1927) - український композитор, диригент, педагог, знавець історії церковного співу, громадсько-культурний діяч.

З 1888 по 1891 рік був регентом академічного хору, опікувався збереженням національної музичної спадщини через поповнення нотної бібліотеки. Його зусиллями до нотниці надходили рукописні списки партитур і поголосників з духовною музикою знаних та маловідомих українських і зарубіжних композиторів;

громадськістю підтримано перейменування на вулицю **Василя Петрушевського**

– голосувало 131 громадян, за – 119 голосів, що складає 90,8%.

Вирішили: після обговорення робочою групою одноголосно підтримано надання на розгляд робочій групі з питань міської топоніміки пропозицію перейменування вулиці Рахманінова на вулицю **Василя Петрушевського**.

1.2.20. Вулиця Степана Разіна. Разін Степан Тимофійович (бл.1630 - 1671) - донський козак, керівник Селянської війни в Росії (1670-1671). Страчений у Москві.

Пропозиції: вул.Мішо Хаджійського.

В результаті обговорення було погоджено надати на розгляд громадськості пропозицію перейменування вказаної вулиці на вулицю **Мішо Хаджійського**. Мішо Хаджійський народився 27 листопада 1916 р. в селі таврійських болгар Інзівка. У травні 1942 року «сміливий бунтар», непокірний Мішо Хаджійський прибув до Болгарії, щоб ознайомити болгарську громадськість із жахливим становищем, в якому опинилися болгари України. 26 вересня 1944р. Хаджійський був заарештований, у поліції його піддали тортурам. Після чого 16 листопада 1944 року його було звільнено. Тим часом, 22 листопада надійшла телефонограма від генералісімуса Сталіна - маршалу Толбухіну, щодо примусового повернення таврійських болгар в СРСР. Вже 7 грудня 1944 р., у Білоградчику, Хаджійського знову спробували заарештувати. Однак, не давшись до рук катів, Мішо наклав на себе руки. Зважаючи на те, що болгари Запорізької області є третьою за численністю нацією нашого краю, зробили значний внесок в розвиток всього регіону, пропонуємо, щоб одна з вулиць була перейменована на честь Мішо Хаджійського, болгарського письменника, історика, публіциста, громадського діяча, лідера та національного героя таврійських болгар часів Другої світової війни, жертви комуністичних репресій; громадськістю підтримано перейменування на вулицю **Мішо Хаджійського** – голосувало 119 громадян, за – 101 голосів, що складає 84,9%.

Вирішили: після обговорення робочою групою одноголосно підтримано надання на розгляд робочій групі з питань міської топоніміки пропозицію перейменування вулиці Степана Разіна на вулицю **Мішо Хаджійського**.

1.3. По протоколу №30 (всього прийняло участь в опитуванні 9-10 осіб)

1.3.1. Вулиця Адмірала Лазарева. Лазарєв Михайло Петрович (1788-1851) - російський флотоводець, вчений-географ і гідрограф, адмірал (1843). Здійснив три плавання навколо світу: 1813-1816, 1819-1821 – у складі експедиції Ф.Ф.Беллінсгаузена і 1822-1825 – на фрегаті «Крейсер», учасник Наварівського бою з турецьким флотом, головний командир Чорноморського флоту і військовий губернатор Севастополя та Миколаєва (з 1833). Лазарєв М.П. видав лоцїї (описи) Чорного та Азовського морів. Під його керівництвом у Миколаєві було складено й надруковано карти Чорного, Егейського та Середземного морів.

Пропозиції: вул.Архітекторки Бельман.

В результаті обговорення погоджено надати на розгляд громадськості перейменування вказаної вулиці на вулицю **Архітекторки Бельман**. Бельман Есфірь Наумівна (Харків, 1913 – Харків, 1989) – українська архітекторка.

Працювала у проєктних інститутах Діпромаш, Укрміськбудпроект та Укрпроектмісьцпро. Брала активну участь у відбудові Шостого селища у Запоріжжі та забудові Центрального району (Вознесенки). Була співавтором Георгія Вегмана та фактично здійснювала авторський нагляд за об'єктами, запроектованими Укрміськбудпроектом, зокрема, так званими Воротами Соцміста, парадною забудовою від площі Поляка до вул.Вячеслава Зайцева. Входила до складу авторського колективу, що визначив основні планувальні рішення відбудови та розвитку Центрального району Запоріжжя, забезпечив перехід до нової мікрорайонної системи забудови (мікрорайон 100-101 в районі бульвару Центрального). Нагороджена медалями «За доблесний труд у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За відновлення підприємств чорної металургії Півдня». Остання медаль за відбудову Шостого селища;

громадськістю підтримано перейменування на вулицю **Архітекторки Бельман** – голосувало 9 громадян, за – 9 голосів, що складає 100,0%.

Вирішили: після обговорення робочою групою одноголосно підтримано надання на розгляд робочій групі з питань міської топоніміки пропозицію перейменування вулиці Адмірала Лазарєва на вулицю **Архітекторки Бельман**.

1.3.2. Провулок Писарєва – Писарєв Дмитро Іванович (1840-1868) – російський публіцист і літературний критик, філософ-матеріаліст, революційний демократ, виступав за знищення кріпосництва.

Пропозиції: провулок Спасівський.

В результаті обговорення було погоджено надати на розгляд громадськості перейменування вказаного провулку на провулок **Спасівський**. Спас - це українське бойове мистецтво. Перша письмова згадка про Спас була зазначена в журналі «Техника – молодежи» №2 за 1989 рік. Поширення Спасу в Україні найбільше пов'язують з ім'ям Олександра Леонтійовича Притули - президента ВГО Всеукраїнська федерація «Спас». Завдяки його діяльності у 1997 році, у Запоріжжі, на о.Хортиця було проведено перший Всеукраїнський фестиваль козацьких бойових мистецтв. Перші змагання зі Спасу було проведено у 1998 році. Цьому передувала велика дискусія, в ході якої було прийнято рішення про створення спортивного напрямку. Незабаром, у тому ж 1998 році, у Запоріжжі було створено бюджетну дитячо-юнацьку спортивну школу козацького бойового мистецтва Спас. У 2005 році було юридично зареєстровано ВГО Всеукраїнська федерація «Спас». Наразі вона вважається однією з козацьких організацій України. А у 2010 році в Україні було визнано український рукопаш Спас неолімпійським видом спорту;

громадськістю підтримано перейменування на провулок **Спасівський** – голосувало 9 громадян, за – 8 голосів, що складає 88,9%.

Вирішили: після обговорення робочою групою одноголосно підтримано надання на розгляд робочій групі з питань міської топоніміки пропозицію перейменування провулку Писарєва на провулок **Спасівський**.

1.3.3. Вулиця Платова. Платов Матвій Іванович (1751-1818) – герой Вітчизняної війни 1812 р., генерал від кавалерії (1809), граф (1812); учасник російсько-турецьких воєн і воєн з Францією кінця XVIII – початку XIX ст., військовий отаман Донського козачого війська (з 1801). Відзначився в Бородінській битві (1812).

Пропозиції: вул.Кайдашева.

В результаті обговорення було погоджено надати на розгляд громадськості перейменування вказаної вулиці на вулицю **Кайдашеву**. І.Франко зазначав, що повість Івана Нечуй-Левицького «Кайдашева сім'я» належить «до найкращих оздоб українського письменства». За жанром це соціально-побутова повість з елементами сатири і гумору. Ідея твору - осуд негативних рис людської природи та суспільства; заклик не розгубити себе, тобто не втратити такі добрі риси свого характеру, як чуйність, людяність, щирість, повага, стриманість. У ситуаціях з різними людьми залишатися самим собою, залишатися людиною. У цьому творі надзвичайно важливим є мотив національної самокритики. У повісті автор показує, якими не треба бути, щоб не допустити краху своєї родини, країни

громадськістю підтримано перейменування на вулицю **Кайдашеву**
– голосувало 9 громадян, за – 7 голосів, що складає 77,8%.

Вирішили: після обговорення робочою групою одноголосно підтримано надання на розгляд робочій групі з питань міської топоніміки пропозицію перейменування вулиці Платова на вулицю **Кайдашеву**.

1.3.4. Вулиця Пожарського. Пожарський Дмитро Михайлович (1578-1642) – російський державний і військовий діяч, князь, боярин (1613), в період польської і шведської інтервенції початку XVII ст. (1608-1610. був прибічником Василя Шуйського в його боротьбі проти Лжедмитрія II. Разом з К.Мініним став керівником народного ополчення 1611-1612. Керував воєнними діями проти польсько-шляхетських інтервентів (1613-1618).

Пропозиції: вул.Аскольдова.

В результаті обговорення було погоджено надати на розгляд громадськості перейменування вказаної вулиці на вулицю **Аскольдову**. Аскольд - напівлегендарний варязький київський князь (860 - 882). Засновник Київського князівства в Наддніпрянщині. Роки правління: 830-ті - 882. Згадується в «Повісті минулих літ». По одній із версій правив разом із Діром;

громадськістю підтримано перейменування на вулицю **Аскольдову**
– голосувало 9 громадян, за – 9 голосів, що складає 100,0%.

Вирішили: після обговорення робочою групою одноголосно підтримано надання на розгляд робочій групі з питань міської топоніміки пропозицію перейменування вулиці Пожарського на вулицю **Аскольдову**.

1.3.5. Вулиця Пугачова. Пугачов Омелян Іванович (бл. 1742-1775) - донський козак, керівник найбільшого у XVIII ст. селянського-козацького виступу в Росії, певний період проживав у Слободській і Правобережній Україні.

Пропозиції: вул.Верхньохортицька.

В результаті обговорення було погоджено надати на розгляд громадськості перейменування вказаної вулиці на вулицю **Верхньохортицьку**. Верхня Хортиця - історична місцевість у правобережному районі сучасного Запоріжжя, колишня німецька колонія. У 1969 році смт Верхня Хортиця приєднана до складу м. Запоріжжя. Межує з Осипенківським мікрорайоном і знаходиться над річкою Верхня Хортиця, або Вища (Верхня) Хортиця, що впадає у річище у

районі Вирви. Заснована як менонітська колонія у 1790 році за наказом Григорія Потьомкіна;

громадськістю підтримано перейменування на вулицю **Верхньохортицьку** – голосувало 10 громадян, за – 10 голосів, що складає 100,0%.

Вирішили: після обговорення робочою групою одностайно підтримано надання на розгляд робочій групі з питань міської топоніміки пропозицію перейменування вулиці Пугачова на вулицю **Верхньохортицьку**.

1.3.6. Вулиця Скрябіна. Скрябін Олександр Миколайович (1871-1915) – російський композитор і піаніст, навіатор. Серед музичних творів найвідоміші: «Божественная поэма» (3 симфонія), «Поэма екстазу», «Прометей», 10 сонат.

Пропозиції: вул.Віктора Пеннера.

В результаті обговорення було погоджено надати на розгляд громадськості перейменування вказаної вулиці на вулицю **Віктора Пеннера**. Віктор Олегович Пеннер народився 1956 року у м.Мелітополь, Запорізької області. У 1979р. закінчив Запорізький машинобудівний інститут за спеціальністю інженер-механік із додатковою спеціалізацією у патентній діяльності. Згодом, заочно отримав ще одну вищу освіту – у сфері філології англійської мови у Харківському Педагогічному університеті.

Віктор був прикладом для двох синів, яких вони виростили та виховали із дружиною Людмилою. Всі, хто знав Віктора, відгукувалися про нього як про дуже справедливу, принципову і добру людину, яка завжди готова була прийти на допомогу. Віктор активно займався волонтерською діяльністю, допомагав облаштовувати гуртожиток для переселенців із ОРДЛО, проводив екскурсії з історії менонітів Запорізького краю тощо. Його екскурсії з історії менонітів охоче відвідували як жителі Запоріжжя, так і нащадки менонітів, які живуть за кордоном.

30 червня 2020 року пішла з життя чудова та улюблена багатьма людиною. Світлі спогади про Віктора завжди залишаться у серцях його рідних, близьких та друзів;

громадськістю підтримано перейменування на вулицю **Віктора Пеннера** – голосувало 8 громадян, за – 7 голосів, що складає 87,5%.

Вирішили: після обговорення робочою групою (1 утримався) підтримано надання на розгляд робочій групі з питань міської топоніміки пропозицію перейменування вулиці Скрябіна на вулицю **Віктора Пеннера**.

1.3.7. Вулиця Станіславського. Станіславський [справ. прізви. Алексєєв] Костянтин Сергійович (1863-1938) – російський актор, режисер, педагог, теоретик театру, народний артист СРСР (1936); заснував (разом із В.І.Немировичем-Данченком) Художній театр в Москві (МХАТ); реформатор російського театру, автор теорії систематизації основ акторської майстерності (Система Станіславського).

Пропозиції: вул.Миколи Яковченка.

В результаті обговорення було погоджено надати на розгляд громадськості перейменування вказаної вулиці на вулицю **Миколи Яковченка**. Микола Фёдорович Яковченко (20 квітня (3 травня) 1900, Прилуки, Полтавська губернія, Російська імперія нині Чернігівська область, Україна - 11 вересня

1974, Київ, Українська РСР, СРСР) - видатний український актор театру та кіно на характерних ролях. Народний артист УРСР (з 1970 року).

Сучасники його називали найнароднішим серед заслужених і найзаслуженішим серед народних.

Із початку 1950-х рр. Микола Яковченко активно знімався, хоч формально на кіноекрані він уперше з'явився у 1939р. - у стрічці «Щорс», де зіграв безіменного бійця. М.Ф.Яковченко знявся у 60 кінофільмах, головними з них, схоже, стали: «В степах України»(1952), «Мартин Боруля» (1953), «Максим Перепелиця» (1955), «Вона вас кохає» (1956), «Координати невідомі», «Шельменко-денщик», «Штепсель одружує Тарапуньку», «Правда» (усі: 1957), «Перший парубок», «Літа молодії», «Поєма про море» (усі: 1958), «Чорноморочка» (1959), «Серце не прощає» (1961). Та справжній триумф на актора чекав у 1961 році, коли одна за другою світ побачили дві культові стрічки – «За двома зайцями» режисера Віктора Іванова та «Вечори на хуторі біля Диканьки» Олександра Роу.

Шалена популярність актора: 250 ролей у театрі, 60 кіноролей;

громадськістю підтримано перейменування на вулицю **Миколи Яковченка** – голосувало 9 громадян, за – 9 голосів, що складає 100,0%.

Вирішили: після обговорення робочою групою одноголосно підтримано надання на розгляд робочій групі з питань міської топоніміки пропозицію перейменування вулиці Станіславського на вулицю **Миколи Яковченка**.

1.3.8. Вулиця Стасова. Стасов Василь Петрович (1769-1848) – російський архітектор, представник пізнього класицизму, брав участь у забудові Петербурга (автор Павловських казарм, Преображенського і Троїцького соборів тощо). В Україні (Київ, Харків, Полтава та ін.) за його проектами споруджено багато житлових будинків та храм-пам'ятник над могилою полеглих у Полтавській битві.

Пропозиції: вул.Житня, вул.Берлінська.

В результаті розгляду були обговорені всі пропозиції перейменування вказаної вулиці, а саме:

на вулицю **Житню**. Жито - рослина родини тонконогових, близько пов'язана з ячменем та пшеницею, що широко вирощується людиною для отримання зерна та як кормова культура. Зерно посівного жита використовується для виготовлення певних сортів хліба, пива, віскі, горілки та інших продуктів, також часом споживається в їжу цільне зерно, приготовлене у вигляді каші;

на вулицю **Берлінську**. Берлін - столиця Федеративної Республіки Німеччина, окрема федеральна земля. Населення - 3,64 млн осіб, найбільше місто країни, найбільше місто ЄС. Неодноразово був головним містом німецьких державних утворень, зокрема Маркграфства Бранденбург, Королівства Пруссія, Німецької імперії, Східної Німеччини. З часу возз'єднання Німеччини в 1990 році - загальнонімецька столиця. Важливий політичний, інформаційний, культурний та науковий центр Європи;

громадськістю підтримано перейменування на вулицю **Житню**

– голосувало 9 громадян, за – 6 голосів, що складає 66,7%.

Вирішили: після обговорення робочою групою одногосно підтримано надання на розгляд робочій групі з питань міської топоніміки пропозицію перейменування вулиці Стасова на вулицю **Житню**.

1.3.9. Вулиця Стрельнікова - інформація щодо найменування вулиці на вулицю Стрельнікова відсутня.

Пропозиції: вул.Міжгірська.

В результаті обговорення було погоджено надати на розгляд громадськості перейменування вказаної вулиці на вулицю **Міжгірську**. Міжгір'я - місце, простір між горами. Вперше поселення на місці сучасного районного центру Міжгір'я згадується в історичних джерелах в 1415 році. На території району нараховується 14 старовинних церков - пам'яток архітектури. Всі вони побудовані в період XVIII-XIX століть. Найстаріша з них - Миколаївська церква та дзвіниця в с.Подобовець. Вона побудована в 1751 році. У Введенській церкві (1759 р.) в с.Розтока збереглися фрагменти іконостасу XVII століття, а ікона Благовіщення датується 1709 роком. Кліматичні умови району надзвичайно сприятливі для рекреаційних і туристичних цілей завдяки мальовничим видам, цілющому повітрю і наявності перепаду висот (для гірськолижного туризму). Природа району - ландшафт, клімат, джерела мінеральних вод, гірське повітря - це ресурси, що мають великий потенціал для розвитку галузі туризму в цілому. Майже половина території Міжгірського району належить до природно-заповідного фонду України;

громадськістю підтримано перейменування на вулицю **Міжгірську**
– голосувало 9 громадян, за – 8 голосів, що складає 88,9%.

Вирішили: після обговорення робочою групою (2 утримались) підтримано надання на розгляд робочій групі з питань міської топоніміки пропозицію перейменування вулиці Стрельнікова на вулицю **Міжгірську**.

1.3.10. Вулиця Фонвізіна. Фонвізін Денис Іванович (1744 або 1745 - 1792) – російський письменник, зачинатель російської національної комедії. Автор комедій «Бригадир» (1769), «Недоросток» (1781), «Вибір гувернера» (1790, незакінч).

Пропозиції: вул.Павла Чижевського.

В результаті обговорення було погоджено надати на розгляд громадськості перейменування вказаної вулиці на вулицю **Павла Чижевського**. Павло Іванович Чижевський (1860, м.Гадяч - 17 квітня 1925, м.Женева, Швейцарія) - український громадський і політичний діяч родом з Полтавщини, депутат 1-ї Державної думи від Полтавської губернії (підписав Виборзьку відозву). Студіював фізику в Київському Університеті, згодом у Швейцарії (1884). Ще студентом був за політичну діяльність засланий на Сибір. Земський діяч, член Української Радикально-Демократичної Партії і ТУП. Депутат Першої Державної Думи (входив до складу Української парламентської Громади). Член Української Центральної Ради від Полтавської губернії, член ЦК УПСФ. З 1918 - голова укр. торгової делегації у Швейцарії, голова закордонного бюро УПСФ у Відні, член екзильного уряду УНР в Тарнові;

громадськістю підтримано перейменування на вулицю **Павла Чижевського** – голосувало 10 громадян, за – 10 голосів, що складає 100,0%.

Вирішили: після обговорення робочою групою одноголосно підтримано надання на розгляд робочій групі з питань міської топоніміки пропозицію перейменування вулиці Фонвізіна на вулицю **Павла Чижевського**.

1.3.11. Вулиця Чайковського. Чайковський Петро Ілліч (1840-1893) – російський композитор, симфоніст, член-кореспондент Академії красних мистецтв Франції (1892), доктор музики Кембріджського університету. Музична спадщина Чайковського – вершина світового мистецтва. Чайковський – один з найвидатніших симфоністів, зробив величезний внесок у розвиток оперного мистецтва, здійснив реформу хореографічного жанру. Автор 104 романсів, опер «Євгеній Онегін», «Пікова дама», балетів «Лебедине озеро», «Спляча красуня», «Лискуничик», 6 симфоній та ін. З 1864 р. і до кінця життя періодично жив в Україні, написав понад 30 творів на українську тематику, серед яких опери «Мазепа», «Черевички».

Пропозиції: вул.Соломії Крушельницької.

В результаті обговорення було погоджено надати на розгляд громадськості перейменування вказаної вулиці на вулицю **Соломії Крушельницької**. Соломія Крушельницька - за життя визнана найвидатнішою співачкою світу. Серед її численних нагород та відзнак, зокрема, звання «Вагнерівська примадонна» ХХ століття. Співати з Крушельницькою на одній сцені вважали за честь Енріко Карузо, Тітта Руффо, Федір Шаляпін

громадськістю підтримано перейменування на вулицю **Соломії Крушельницької** – голосувало 10 громадян, за – 10 голосів, що складає 100,0%.

Вирішили: після обговорення робочою групою одноголосно підтримано надання на розгляд робочій групі з питань міської топоніміки пропозицію перейменування вулиці Чайковського на вулицю **Соломії Крушельницької**.

1.3.12. Вулиця Щукіна. Щукін Борис Васильович (1894-1939) – російський радянський актор, народний артист СРСР (1936), відомий майстер театру.

Пропозиції: вул.Артема Веделя.

В результаті обговорення було погоджено надати на розгляд громадськості перейменування вказаної вулиці на вулицю **Артема Веделя**. Артем Лук'янович Ведель (Ведельський) (1767-1808) – український композитор, диригент, співак, скрипаль. Ведель навчався в Києво-Могилянській Академії до 1787, пройшов курс до класу філософії включно, де здобув ґрунтовну гуманітарну й музичну освіту. Твори Веделя тривалий час були заборонені і поширювалися в рукописах, їх знали й виконували, незважаючи на заборону. На сьогодні відомо близько 80 музичних творів. Серед них 31 хоровий концерт, 6 тріо, серед яких «Покаянія отверзи ми двери», 2 літургії Іоана Златоустого, Всеношна та один світський кант. Ведель дотримувався традицій партесного співу

громадськістю підтримано перейменування на вулицю **Артема Веделя** – голосувало 10 громадян, за – 10 голосів, що складає 100,0%.

Вирішили: після обговорення робочою групою одноголосно підтримано надання на розгляд робочій групі з питань міської топоніміки пропозицію перейменування вулиці Щукіна на вулицю **Артема Веделя**.

1.3.13. Вулиця Попова. Попов Олександр Степанович (1859-1905) – російський фізик і електротехнік, винахідник радіо, радіозв'язку.

Пропозиції: вул.Магдебурзька.

В результаті обговорення погоджено надати на розгляд громадськості пропозицію перейменування вказаної вулиці на вулицю **Магдебурзьку**. Магдебург, також Жевин або Девин - місто в Німеччині, у федеральній землі Саксонія-Ангальт. Столиця федеральної землі. Розташоване на річці Ельба. Засноване 805 року як форпост франків Карла Великого проти слов'ян і мадярів. З 968 року було центром Магдебурзького архієпископства, що керувало християнізацією Саксонії та земель західних слов'ян. Головна окраса міста - Магдебурзький собор, катедра архієпископів та місце поховання Оттона I засновника Священної Римської імперії. Відоме завдяки магдебурзькій версії німецького міського права, що набула поширення в містах Центральної та Східної Європи. До XVII століття було одним із найбільших і найбагатших німецьких міст, входило до Ганзейської ліги. Сильно постраждало 1631 року під час Тридцятирічної війни та 1945 року внаслідок союзницьких бомбардувань в ході Другої світової війни. У місті розташовані два університети. Основою міської економіки є хімічна, металургійна, паперова і текстильна промисловість, машинобудування та екотехнології;

громадськістю підтримано перейменування на вулицю **Магдебурзьку** – голосувало 10 громадян, за – 10 голосів, що складає 100,0%.

Вирішили: після обговорення робочою групою одноголосно підтримано надання на розгляд робочій групі з питань міської топоніміки пропозицію перейменування вулиці Попова на вулицю **Магдебурзьку**.

1.3.14. Вулиця Тимірязєва. Тимірязєв [Тімірязєв] Климент Аркадійович (1843-1920) – природодослідник-дарвініст, один із основоположників російської школи фізіології рослин.

Пропозиції: вул.Євгена Адамцевича.

В результаті обговорення погоджено надати на розгляд громадськості пропозицію перейменування вказаної вулиці на вулицю **Євгена Адамцевича**. Євгєн Олександрович Адамцевич (19 грудня 1903 (1 січня 1904), Солониця - 19 листопада 1972, Холмівка) - сліпий бандурист, віртуозний виконавець українських народних пісень, автор «Запорозького маршу». Учасник Республіканської наради кобзарів та лірників 1939 р. в Києві. У творчості значно тяжів до творів переважно літературного походження: на слова Тараса Шевченка, Олександра Олеся, Миколи Вороного, Павла Грабовського

громадськістю підтримано перейменування на вулицю **Євгена Адамцевича** – голосувало 10 громадян, за – 10 голосів, що складає 100,0%.

Вирішили: після обговорення робочою групою одноголосно підтримано надання на розгляд робочій групі з питань міської топоніміки пропозицію перейменування вулиці Тимірязєва на вулицю **Євгена Адамцевича**.

1.3.15. Шевчук Валентин Климентійович (1921-1945) – Герой Радянського Союзу (1945, посмертно), гвардії старшина до служби в Радянській Армії (1939) мешкав у Запоріжжі; учасник Великої Вітчизняної війни з червня 1941р.;

командуючи гарматою в 45-му гвардійському артполку (19-а гвардійська стрілецька дивізія, 39-а армія, 3-ій Білоруський фронт) особливого відзначився у січні – лютому в боях на підступах до р.Дайма (Калінінградська обл.) і плацдармах біля населених пунктів Пелькайї-Поєрштїттен, Мюлле-Тюрєнберг, де і загинув.

Пропозиції: вул.Олександра Савїна.

В зв'язку з тим, що вулиця складається з двох окремо розташованих відрізків, було підтримано надання на розгляд громадськості пропозицію перейменування частини вулиці Шевчука (відрізок вулиці з номерами будинків від 1 до 16) на вулицю **Олександра Савїна**. Савін Олександр Олександрович 30.12.1999 року народження 3ї слів сусідів Олександр народився та проживав в м.Запоріжжя по вул.Шевчука,6, виховувався батьком, характеризується як порядна, чемна, працьовита людина. Ніколи не мав конфліктів та скарг від сусідів. В 2017 році закінчив 11 класів, отримав посвідчення водія та поїхав працювати в Польщу.

На початку повномасштабного вторгнення повернувся захищати Україну. 21.03.2022 року пішов добровольцем до лав ЗСУ. Служив водієм 1-го протитанкового відділення вогневої підтримки, 2-го мотопіхотного батальйону, 93 окремої механізованої бригади «Холодний яр».

12.10.2022 року Олександр Савін загинув при захисті м.Бахмут. Нагороджений посмертно орденом «За мужність» 3 ступеня;

громадськістю підтримано перейменування на вулицю **Олександра Савїна** – голосувало 10 громадян, за – 10 голосів, що складає 100,0%.

Вирішили: після обговорення робочою групою одноголосно підтримано надання на розгляд робочій групі з питань міської топоніміки пропозицію перейменування частини вулиці Шевчука (відрізок вулиці з номерами будинків від 1 до 16) на вулицю **Олександра Савїна**.

1.4. По протоколу №31 (всього прийняло участь в опитуванні 335-522 осіб)

1.4.1. Вулиця Огарьова. Огарьов Микола Платонович (нар. 24 листопада (6 грудня) 1813 - пом. 31 травня (12 червня) 1877) - російський поет, публіцист, революційний діяч. З 1856 році жив в еміграції (Лондон, Женева). За його повістю в Україні створено фільм «Поміщик» (1923). Український переклад поезії Миколи Огарьова здійснив Павло Грабовський, опублікована у збірці «З чужого поля» в 1895 році.

Пропозиції: вул.Петера Діка.

В результаті обговорення було погоджено надати на розгляд громадськості пропозицію перейменування вказаної вулиці на вулицю **Петера Діка**. Петер Іванович Дік (1884 - 1937 рр.) - місцевий інженер та винахідник. Народився в Остервіку (с.Долинське, Запорізька область). З 1909 по 1937 рр. працював на заводі Копа (нині АвтоЗАЗ). Головний інженер заводу. Один з батьків першого в Україні комбайну. «За особо выдающиеся заслуги в организации строительства заводом комбайнов и налаживания их массового производства» у 1931р. був нагороджений орденом Леніна. Заарештований у 1937р., розстріляний 17 вересня цього ж року. У 1958р. - реабілітований.

громадськістю підтримано перейменування на вулицю **Петера Діка** – голосувало 352 громадян, за – 329 голосів, що складає 93,5%.

Вирішили: після обговорення робочою групою одноголосно підтримано надання на розгляд робочій групі з питань міської топоніміки пропозицію перейменування вулиці Огарьова на вулицю **Петера Діка**.

1.4.2. Вулиця Столетова. Столєтов Олексáндр Григóрович (нар. 29 липня (10 серпня) 1839 - пом. 15 (27) травня 1896) - російський фізик, засновник фізичної лабораторії Московського університету.

Пропозиції: вул.Квартальна, вул.Дмитра Коцюбайла.

В результаті обговорення було погоджено надати на розгляд громадськості дві пропозиції перейменування вказаної вулиці на:

вулицю **Квартальну** - фрагмент території міста, обмежений вулицями або адміністративними границями з усіх сторін, також компактне об'єднання земельних ділянок у населеному пункті, яке обмежене інженерними спорудами або природними межами;

вулицю **Дмитра Коцюбайла**. Дмитро Іва́нович Коцюба́йло (позивний «Да Вінчі»; 1 листопада 1995, с. Задністрянське, Галицький район, Івано-Франківська область, Україна - 7 березня 2023, Бахмут, Донецька область, Україна) - український доброволець, лейтенант (посмертно) , командир 1 ОМБ «Вовки Да Вінчі» Збройних сил України, учасник російсько-української війни. Герой України (2021). Член Проводу національно-визвольного руху «Правий сектор» (2020).

Перший доброволець, якому присвоєно звання «Герой України» прижиттєво.

громадськістю підтримано перейменування на вулицю **Дмитра Коцюбайла** – голосувало 379 громадян, за – 241 голосів, що складає 63,6%.

Вирішили: після обговорення робочою групою одноголосно підтримано надання на розгляд робочій групі з питань міської топоніміки пропозицію перейменування вулиці Столетова на вулицю **Дмитра Коцюбайла**.

1.4.3. Вулиця Дегтярьова. Дегтярьов Володимир Арсентійович (1903-1944) – Герой Радянського Союзу (1944). Помічник командира льотної частини 119-го авіаційного полку (ВПС Чорноморського флоту) майор Дегтярьов з червня 1941р. по 25 серпня 1943р. здійснив 402 бойових злетів (з них 301 вночі) на бомбардування баз, кораблів, аеродромів, залізничних станцій, живої сили і техніки противника. Загинув у бою.

Пропозиції: вул.Буковинська.

В результаті обговорення було погоджено надати на розгляд громадськості пропозицію перейменування вказаної вулиці на вулицю **Буковинську**. Буковіна - історико-географічний регіон, розташований на українсько-румунському етнографічному прикордонні, між середньою течією Дністра та головним Карпатським хребтом у долинах верхньої течії Пруту та Сірету. Нині ця територія входить до складу України (Північна Буковина) та Румунії (Південна Буковина). Назва регіону походить від слов'янського слова бук.

Через те, що ці землі були густо вкриті буковими лісами, їх почали називати Буковина.

громадськістю підтримано перейменування на вулицю **Буковинську** – голосувало 335 громадян, за – 312 голосів, що складає 93,1%.

Вирішили: після обговорення робочою групою одноголосно підтримано надання на розгляд робочій групі з питань міської топоніміки пропозицію перейменування вулиці Дегтярьова на вулицю **Буковинську**.

1.4.4. Вулиця Ковпака. Ковпак Сидір Артемович (1887-1967) – радянський державний діяч, один з організаторів партизанського руху на Україні в роки Великої Вітчизняної війни, генерал-майор (1943), двічі Герой Радянського Союзу (1942, 1944). В 1921-1926 – військом у Великому Токмаку (нині м. Токмак), Генічеську, Кривому Розі, Павлограді.

Пропозиції: вул.Запорізького Дуба.

В результаті обговорення було погоджено надати на розгляд громадськості перейменування вказаної вулиці на вулицю **Запорізького Дуба**. Запорізький дуб - пам'ятка первісних дубових пралісів Подніпров'я. Вік дерева нараховує понад 700 років. Розташований у правобережній частині Дніпровського району міста Запоріжжя, в межах колишнього селища Хортиця (Верхня Хортиця), на перетині вулиць Тараса Бульби та Нечипора Дейкуна. Дерево стоїть з правого боку від струмку в одній з численних балок розгалуженої системи долини річки Верхня Хортиця. На триверстовій військово-топографічній карті II пол. XIX ст. ця балка названа Кайдацькою;

громадськістю підтримано перейменування на вулицю **Запорізького Дуба** – голосувало 348 громадян, за – 316 голосів, що складає 90,8%.

Вирішили: після обговорення робочою групою одноголосно підтримано надання на розгляд робочій групі з питань міської топоніміки пропозицію перейменування вулиці Ковпака на вулицю **Запорізького Дуба**.

1.4.5. Вулиця Нікітіна – інформація щодо найменування вказаної вулиці відсутня.

Пропозиції: вул.Освітня.

В результаті обговорення було погоджено надати на розгляд громадськості перейменування вказаної вулиці на вулицю **Освітню**. Освіта - це процес набуття та вдосконалення знань, навичок, цінностей, переконань і звичок за допомогою різних форм пізнавальної діяльності, таких як сприйняття, увага, пам'ять, уява, мислення; та різних форм навчання, таких як вивчення, інструктаж, тренування, дослідження та практичний досвід. Воно може відбуватися в різних місцях, включаючи школи, училища, університети, студії. Також, освіта - це дисципліна, яка вивчає переважно методи навчання і вивчення в школах або подібних закладах у протилежність різним неформальним засобам соціалізації (наприклад, між батьками і їх дітьми). Тому освіту можна розуміти як передачу накопичених суспільством знань молодому поколінню для розвитку в нього пізнавальних можливостей;

громадськістю підтримано перейменування на вулицю **Освітню** – голосувало 350 громадян, за – 331 голосів, що складає 94,6%.

Вирішили: після обговорення робочою групою одноголосно підтримано надання на розгляд робочій групі з питань міської топоніміки пропозицію перейменування вулиці Нікітіна на вулицю **Освітню**.

1.4.6. Вулиця Вишневецького – інформація щодо найменування вказаної вулиці відсутня.

Пропозиції: вул.Героїв УПА.

В результаті обговорення було погоджено надати на розгляд громадськості перейменування вказаної вулиці на вулицю **Героїв УПА**. УПА - військово-політичне формування, яке діяло в Україні протягом 1942-1960 років озброєне крило ОУН. Головна ідея УПА - вільна і незалежна Україна.

громадськістю підтримано перейменування на вулицю **Героїв УПА** – голосувало 345 громадян, за – 314 голосів, що складає 91,0%.

Вирішили: після обговорення робочою групою одноголосно підтримано надання на розгляд робочій групі з питань міської топоніміки пропозицію перейменування вулиці Вишневецького на вулицю **Героїв УПА**.

1.4.7. Вулиця Жуковського. Наприкінці ХІХ - на початку ХХст. Олександрівськ перетворюється на помітний торговий центр. Чотири рази на рік тут проходять ярмарки. Місце, де проводиться ярмарок у 1895 отримало назву вул.Ярмаркової перейменованої у 1902 році на вул.Жуковського (на честь поета Василя Жуковського). Ця назва зберіглася до сьогоднішніх днів.

Жуковський Василь Андрійович (1783-1852) – російський поет. Один із основоположників російського романтизму (балади «Кассандра» (1809), «Світлана» (1811), «Еолова арфа» (1814) та ін.). У 1812 р. брав участь у Вітчизняній війні. Служба при царському дворі (з 1815; з 1826 – вихователь цесаревича) дала змогу Жуковському полегшити долю декабристів, О.Пушкіна, М.Лермонтова, сприяти викупові Т.Шевченка з кріпацтва.

Пропозиції: вул.Степана Бандери, вул.Миколи Корфа, вул.Університетська.

При першому голосуванні були надані пропозиції: вул.Євгена Коновальца, вул.Четвертого Універсалу, вул.Степана Бандери, вул.Миколи Корфа.

Громадськістю було підтримано з однаковою кількістю голосів перейменування вулиці Жуковського на вулицю Степана Бандери і Миколи Корфа. Але в зв'язку з тим, що протягом голосування надійшла ще пропозиція громадськості щодо перейменування даної вулиці на вулицю Університетську вирішено продовжити голосування, а саме на:

вулицю **Степана Бандери**. Степан Андрійович Бандера (01.01.1909, с.Старий Угринів, Калуський повіт, Королівство Галичини, нині Калуського району, Івано-Франківська область, Україна - 15.10.1959, Мюнхен, Баварія, ФРН) - український політичний діяч, борець за незалежність України.

Як активний діяч УВО та ОУН має законодавчо визначений статус Борець за незалежність України у ХХ сторіччі. 2010 року посмертно нагороджений званням Герой України, проте того ж року Указ Президента України про присвоєння Степанові Бандері цього звання скасовано рішенням Донецького

окружного адміністративного суду. Вважається національним героєм України. 2008 року визнаний третім зі ста Великих Українців після Ярослава Мудрого та Миколи Амосова за підсумками опитування громадської думи «Великі Українці»;

вулицю **Миколи Корфа**. Микола Корф (1834 – 1883 рр.) - відомий український педагог та просвітник XIX ст. У 1866 – 1872 роках входив до складу земської училищної ради Олександрівського повіту Катеринославської губернії. У своїй діяльності займався створенням та розбудовою у селах Катеринославщини початкових шкіл нового типу (так звані «корфівські тризимки»). Всього за його сприяння було відкрито понад 40 нових учбових закладів. М.Корф обстоював право українських дітей на навчання в початкових школах рідною їм українською мовою.

вулицю **Університетську**. Університет - сукупність, об'єднання тих, хто вчить, і тих, хто навчається - автономний заклад вищої освіти, тип якого сформувався в Європі за середньовіччя. В університеті об'єднується низка факультетів для підготовки фахівців високої кваліфікації з точних, природничих і гуманітарних наук.

Крім освітньої функції університети є науковими установами, в яких викладачі спільно зі студентами виконують наукові дослідження. Традиційно університети мають привілей надавати своїм студентам та аспірантам наукові ступені бакалаврів, магістрів та докторів. На цій вулиці розташовані три університети;

громадськістю підтримано перейменування на вулицю **Університетську** – голосувало 522 громадян, за – 393 голосів, що складає 75,3%.

Вирішили: після обговорення робочою групою (3 утримались) підтримано надання на розгляд робочій групі з питань міської топоніміки пропозицію перейменування вулиці Жуковського на вулицю **Університетську**.

1.4.8. Вулиця Рилєєва. Рилєєв Кіндрат Федорович (1795-1826) – російський поет (поєми «Войнаровський», «Наливайко»), декабрист, один з керівників Північного товариства декабристів. Страчений серед п'яти керівників декабристського повстання у Петербурзі.

Пропозиції: вул.Саула Черніховського, вул.Пересопницька.

При першому голосуванні були надані пропозиції: вул.Саула Черніховського, вул.Архіпа Куїнджі.

Громадськістю було підтримано перейменування вулиці Рилєєва на вулицю Архіпа Куїнджі. Але в зв'язку з тим, що така назва вже застосована та протягом голосування надійшла ще пропозиція громадськості щодо перейменування даної вулиці на вулицю Пересопницьку, вирішено продовжити голосування, а саме на:

вулицю **Саула Черніховського**. Саул Гутманович Черніховський (1875 - 1943 рр.) - єврейський поет, перекладач та лікар. Народився в селі Михайлівка Мелітопольського повіту Таврійської губернії (нині – Запорізька область, Україна). Іврит він почав вивчати ще в дитинстві, потім писав вірші та робив переклади на іврит з європейських мов. Відстоював свою прихильність ідеї національного та культурного відродження єврейського народу та посував ідеї

сіонізму. Портрет Саула Черніховського зображено на банкноті номіналом у 50 шекелів;

вулицю **Пересопницьку**. Пересопницьке Євангеліє - визначна рукописна пам'ятка староукраїнської мови та мистецтва XVI ст. Один з перших українських перекладів біблійного, канонічного тексту на староукраїнську літературну мову, здійснений 1556-1561 рр. у селі Двірці та у Пересопниці на Волині;

громадськістю підтримано перейменування на вулицю **Пересопницьку** – голосувало 388 громадян, за – 166 голосів, що складає 42,8%.

Вирішили: після обговорення робочою групою одноголосно підтримано надання на розгляд робочій групі з питань міської топоніміки пропозицію перейменування вулиці Рилєєва на вулицю **Пересопницьку**.

1.4.9. Провулок Невельського. Невельської (Невельський) Геннадій Іванович (1813-1876) – російський мореплавець, дослідник Далекого Сходу, адмірал (1874).

Пропозиції: пров.Осавульський, пров.Олександра Жданенка.

При першому голосуванні були надані пропозиції: пров.Осавульський, пров.Попільнянський.

Громадськістю було підтримано перейменування провулку Невельського на провулок Осавульський. Але в зв'язку з тим, що протягом голосування надійшла ще пропозиція громадськості та військових щодо перейменування даного провулку на провулок Олександра Жданенка, вирішено продовжити голосування, а саме на:

провулок **Осавульський** - Осавул - виборна службова особа, яка обіймала одну з адміністративних посад в Україні в XVI-XVIII століттях. Були осавули генеральні, полкові, сотенні;

провулок **Олександра Жданенка**. Жданенко Олександр Олегович (народився 25 листопада 1989 - загинув 18 травня 2023 року).

Все життя прожив в Заводському районі. Символічно, що мешкав він по вул.Ніжинській, безпосередньо біля перехрестя з пров.Невельського, ходив по ньому з дитинства, навчався у СШ №47, знайомий з мешканцями. Приймав активну участь у спортивному житті школи і району, займався боксом, перемагав на районних і міських змаганнях, відстоюючи честь школи.

Олександр завжди був на боці справедливості і добра, справжнім патріотом України.

У 2017 році добровільно вступив до лав Добровольчого Чеченського батальйону імені Шейха Мансура (рота «Ламаро»), який на той час виконував бойові завдання по захисту України на Маріупольському напрямку. Мужній воїн-доброволець Олександр Жданенко став на захист України в лютому 2022 року в перших лавах., повернувшись із-за кордону.

Приймав участь у звільненні Київської області, бойових діях на Бахмутському та Запорізькому напрямках. 18.05.2023 в районі населеного пункту Курдюмівка (Бахмутський напрямок) Донецької області з метою виконання спільного бойового завдання Добровольчим чеченським Батальйоном імені Шейха Мансура під сили та засоби 28 окремої механізованої

бригади ім.Лицарів Зимового Походу (в/ч А0666) було передано групу бійців. Під час виконання вищевказаного бойового завдання боєць Жданенко Олександр Олегович позивний «Ансар» загинув. Він проявив героїзм та відвагу під час захисту України від збройної агресії рф.

громадськістю підтримано перейменування на провулок **Олександра Жданенка**;

– голосувало 68 громадян, за – 57 голосів, що складає 83,8%.

Вирішили: після обговорення робочою групою одноголосно підтримано надання на розгляд робочій групі з питань міської топоніміки пропозицію перейменування провулку Невельського на провулок **Олександра Жданенка**.

1.4.10. Вулиця Сергія Тюленіна. Тюленін Сергій Гаврилович (1925 - 1943) - один з керівників підпільної комсомольської організації «Молода гвардія» (м.Краснодон), Герой Радянського Союзу (1943, посмертно). Страчений фашистами.

Пропозиції: вул.Величара, вул.Спортивна.

Громадськістю було підтримано перейменування вулиці Сергія Тюленіна на вулицю Величара. Але в зв'язку з тим, що протягом голосування надійшла ще пропозиція громадськості щодо перейменування даної вулиці на вулицю Спортивну, вирішено продовжити голосування, а саме на:

вулицю **Величара**. Величар - Бабіч Дмитро Олександрович. Мешканці міста знали Величара як рідновіра, активіста, мужнього воїна та палкого патріота України. Але навіть ті, хто знав чоловіка дуже давно міг не знати його справжнього імені, для всіх він - Величар - чесний, щирий, відповідальний. Величар мав багато гарних рис, але одну особливу, - на нього завжди можна було покластися. Якщо він сказав, що зробить, то це було на 100% виконано. Сам брався виконувати підготовчу роботу до народних свят, богославень на Хортиці. Усе своє життя Величар проживав у Запоріжжі. У звичайному житті займався фізичною підготовкою, відвідував патріотичні табори, згуртував навколо себе запорізьку молодь, проводивши з ними військові тренування на острові Хортиця. Очолював у місті ВГО «Патріот України». Чоловік володів дуже гострим розумом та завжди аналізував максимально глибоко. Хоч говорив він, як правило, не багато зате в будь-якій темі був обізнаним. З 2014 року Дмитро вже не повертався до цивільного життя, вважаючи захист країни своєю місією. Повномасштабний наступ росіян Дмитро зустрів у Маріуполі. Останні дні свого життя провів на «Азовсталі», відповідавши за зв'язок. Загинув Величар 15 квітня 2022 року в Маріуполі на командному пункті «Азову» від авіабомби, йому був 41 рік. Поховали Дмитра на закритому цвинтарі просто біля Січі. Пам'ятник дивиться прямо у бік святилища, яке для нього мало особливе значення;

вулицю **Спортивну**. Спорт (англ. sport, походить від давньофранцузького фр. disport - «дозвілля», «розвага») - це організована за певними правилами діяльність людей, що полягає в зіставленні їхніх фізичних та інтелектуальних здібностей.

Спорт - це змагання за певними правилами, зазвичай це специфічний вид фізичної або інтелектуальної активності, яку здійснюють з метою змагання, а

також поліпшення здоров'я, отримання морального і матеріального задоволення, прагнення до саморозвитку, удосконалення і слави, покращення навичок.

Крім власне змагань, складовою спорту є підготовка до них - тренування. У цьому плані спорт є підвидом ширшого поняття фізичної культури.

На цій вулиці розташовано багато спортивних закладів. громадськістю підтримано перейменування на вулицю **Величара** – голосувало 516 громадян, за – 302 голосів, що складає 58,5%.

Вирішили: після обговорення робочою групою одногосно підтримано надання на розгляд робочій групі з питань міської топоніміки пропозицію перейменування вулиці Сергія Тюленіна на вулицю **Величара**.

Друге питання порядку денного.

Розгляд назв урбанонімів від власних імен, що підлягають перейменуванню, які були на доопрацюванні.

2.1. Вулиця Серова. Серов Валентин Олександрович (1865-1911) – російський живописець і графік, член Товариства передвижників і «Світу мистецтва». В 1877-1878 навчався у Київській рисувальній школі М.Мурашка, пізніше – у І.Репіна. Портретист («Дівчина з персиками», «М.Єрмолова», «Іда Рубінштейн»).

Пропозиції: вул.Олександра Архипенка, вул.Якимівська.

В результаті обговорення було погоджено надати на розгляд громадськості дві пропозиції перейменування вказаної вулиці на:

вулицю **Олександра Архипенка**. Олександр Порфірович Архипенко (1887 - 1964 рр.) - український та американський скульптор і художник, один із основоположників кубізму в скульптурі. Почесний член Об'єднання митців-українців в Америці (ОМУА) та дійсний член Американської Академії Мистецтва і Літератури. Творчість Архипенка мала великий вплив на розвиток модерністського мистецтва, у тому числі архітектури та дизайну в країнах Європи та Америки. Твори Архипенка перевернули світові уявлення початку ХХ століття про скульптуру;

вулицю **Якимівську**. На честь міста Якимівка та однойменного району Запорізької області.

громадськістю підтримано перейменування на вулицю **Якимівську** – голосувало 67 громадян, за – 34 голосів, що складає 50,7%.

Вирішили: після обговорення робочою групою одногосно підтримано надання на розгляд робочій групі з питань міської топоніміки пропозицію перейменування вулиці Серова на вулицю **Якимівську**.

2.2. Вулиця Дороніна. Доронін Іван Васильович (1903-1951) – радянський льотчик, полковник, один з перших Героїв Радянського Союзу (1934). Учасник врятування членів екіпажу пароплава «Челюскін» (1934).

Пропозиції: вул.Варненська, вул.Хана Аспаруха, вул.Георгія Горшкова.

робочою групою було підтримано надати на розгляд громадськості всі пропозиції перейменування вказаної вулиці на:

вулиця **Варненська**. Варна - третє за величиною місто Болгарії (після Софії та Пловдива), розташоване на узбережжі Чорного моря. Самі болгари часто називають її «Приморською» або «літньою столицею» країни. Варна - центр курортного регіону, великий морський порт, а також база болгарського військового і торгового флоту. Це одне з найдинамічніших і молодіжних міст Болгарії, яке наповнюється кипучою енергією в літній період. Варна - це різноманітність музеїв, галерей і цікавих пам'яток, а також висока концентрація барів, ресторанів і нічних клубів;

вулиця **Хана Аспаруха**. Аспарух (близько 644 - 701) - каган оногурів, протоболгарський хан, третій син Кубрата, володаря групи племен, що мешкали на землях сучасної України. Згадується в «Іменнику булгарських каганів».

Після перемоги над візантійськими військами імператора Костянтина IV Погоната (680) заснував на землях, заселених слов'янами, першу болгарську державу (Перше Болгарське царство, 681-1018), визнану тоді ж Візантією. За велінням хана Аспаруха збудовано столицю нової болгарської держави - місто Плиска. З іменем хана Аспаруха останнім часом деякі дослідники пов'язують т.зв. «Кічкаський скарб», (відоміший як «Вознесенський скарб») знайдений 1930 року в околицях м.Запоріжжя під час археологічних досліджень. Інші вважають, що цей комплекс - поминальний храм на честь одного з каганів Хазарії. Інша версія - місце загибелі князя Святослава, пам'ятник якому уже поставлено на Вознесенці;

вулиця **Георгія Горшкова**. Горшков Георгій Георгійович (1881 - 1919)- український військовий діяч, Командувач військової авіації Української Народної Республіки та Української Держави. Розстріляний більшовиками у місті Одесі. Борець за незалежність України у ХХ ст.;

громадськістю підтримано перейменування на вулицю **Георгія Горшкова** – голосувало 158 громадян, за – 69 голосів, що складає 43,7%.

Вирішили: після обговорення робочою групою (1 утримався, 1 проти) підтримано надання на розгляд робочій групі з питань міської топоніміки пропозицію перейменування вулиці Дороніна на вулицю **Георгія Горшкова**.

2.3. Вулиця Вересаєва. Вересаєв (Смідович) Вікентій Вікентійович (1867-1945) – російський радянський письменник. Друкуватися почав з 1885р. За радянських часів вийшли його романи «У безвиході» (1922), «Сестри» (1933), літературно-критичні праці «Пушкін у житті» (1926-1927), «Гоголь у житті» (1933) та ін. Крім того він перекладач «Іліади», «Одисеї», «Гомерових гімнів». В 1890р. та 1892р. письменник жив в Україні (на Донбасі в Юзівці), де написав серію нарисів «Підземне царство» (1892), статтю «Любити Україну – любити Шевченка» (1939).

Пропозиції: вул.Станіслава Дністряньського, вул.Михайла Залевського.

В результаті обговорення було погоджено надати на розгляд громадськості дві пропозиції перейменування вказаної вулиці на:

вулицю **Станіслава Дністряньського** - український вчений-правник і політичний діяч, автор проекту Конституції ЗУНР. Дійсний член НТШ, академік Всеукраїнської Академії Наук (ВУАН, 1927). Швагро письменника Юліана Опільського (брата вченого Степана Рудницького). З 1901 по 1918 роки

був професором австрійського цивільного права у Львівському університеті. Тут С. Дністрянський розгортає широку наукову діяльність. Очолює юридично-статистичну комісію Наукового товариства імені Т. Шевченка, з 1901 року редагує «Часопис правничий і економічний», публікує статті на юридичні теми і рецензії в українській, польській і німецькій пресі. З 1919 року перебував в еміграції. Був одним із засновників Українського вільного університету в Празі, першим деканом факультету права і політичних наук (1921), ректором (1921-1922) і проректором (1923, 1933-1935) цього навчального закладу. Водночас працював у Німецькому університеті у Празі (1929-1933) та празькій Вільній школі політичних наук (1928-1930), співробітничав з Українською господарчою академією в Подебрадах і Українським науковим інститутом у Берліні. У 1927 р. заочно обраний дійсним членом Всеукраїнської академії наук по кафедрі цивільного права і політики, але не зміг переїхати в Київ для реальної праці в Академії через труднощі з відповідним дозволом від польської влади, під юрисдикцією якої перебували в той час західноукраїнці. У 1932 році після виходу з польського громадянства дістав чехословацьке громадянство, проте тепер переїзду завадила репресивна політика радянської влади щодо української інтелігенції. У 1933 році після перенесення двох інфарктів відмовився від викладацької праці та активної громадської діяльності і переселився до Ужгорода, де збирався зайнятися адвокатською практикою і дослідженням звичаєвого права Закарпатської України;

вулицю **Михайла Залевського**. Михайло Іванович Залевський - відомий тренер спортивного товариства «Мотор Січ»;

громадськістю підтримано перейменування на вулицю **Михайла Залевського**

– голосувало 15 громадян, за – 8 голосів, що складає 53,3%.

Вирішили: після обговорення робочою групою (2 утримались, 2 проти) підтримано надання на розгляд робочій групі з питань міської топоніміки пропозицію перейменування вулиці Вересаєва на вулицю **Михайла Залевського**.

2.4. Вулиця Верещагіна. Верещагін Василь Васильович (1842-1904) - російський живописець. Твори художника – новий, на той час, прогресивний етап у розвитку російського батального жанру. Загинув В.В.Верещагін 31 березня (13.IV) 1904р. під час вибуху броненосця «Петропавловськ» у Порт-Артурі.

Пропозиції: вул.Юрія Горліс-Горського, вул.Марії Заньковецької.

В результаті обговорення погоджено надати на розгляд громадськості дві пропозиції перейменування вказаної вулиці на:

вулицю **Юрія Горліс-Горського** - український військовий і громадський діяч, старшина Армії УНР, розвідник, письменник. Під час Української революції, на війні він командував відділом першого полку армії Української Народної Республіки. Це ще до того, як він вступив до Богданівського полку Запорізької дивізії, до якого він вступив у 20-річному віці, де він отримав звання хорунжого і став офіцером. Саме в складі цього полку він вийшов у Перший зимовий похід Армії УНР. Автор прозових творів «Отаман Хмара» (1934), «Червоний чортополох» (1935), «Холодний Яр» (1937), «Ave Dictator» (1941);

вулицю **Марії Заньковецької**. Марія Костянтинівна Заньковецька (1854 - 1934рр.) - видатна українська акторка і театральна діячка, провідна зірка українського театру кінця XIX - початку XX ст. Народна артистка Української РСР (1922). В 1931 - 1943рр. у Запоріжжі базувався державний театр ім.Марії Заньковецької (сьогодні Національний академічний український драматичний театр імені Марії Заньковецької, м.Львів);

громадськістю підтримано перейменування на вулицю **Марії Заньковецької**

– голосувало 15 громадян, за – 7 голосів, що складає 46,7%.

Вирішили: після обговорення робочою групою одноголосно підтримано надання на розгляд робочій групі з питань міської топоніміки пропозицію перейменування вулиці Верещагіна на вулицю **Марії Заньковецької**.

2.5. Вулиця Вороніхіна. Вороніхін Андрій Никифорович (1759-1814) - російський архітектор, представник класицизму, академік петербурзької Академії мистецтв (з 1797). У Петербурзі побудував Казанський собор (1801-1811) та Гірничий інститут (1806-1811).

Пропозиції: вул.Краківська, вул.Павла Хаустова.

В результаті обговорення було погоджено надати на розгляд громадськості дві пропозиції перейменування вказаної вулиці на:

вулицю **Краківську**. Краків місто в Польщі на березі Вісли, адміністративний центр Малопольського воєводства. Друге за величиною та кількістю мешканців місто в Польщі після Варшави; одне з найстаріших міст Польщі, з тисячолітньою історією, багатою культурною та архітектурною спадщиною. У період Австро-Угорщини один з центрів Західної Галичини. Культурна столиця Європи 2000 року. Історичний центр Кракова з 1978 року належить до списку Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО;

вулицю **Павла Хаустова**. Хаустов Павло Прокопович (2 (14) листопада 1882, Шарипово, Ачинський округ, Єнісейська губернія, Російська імперія - 11 вересня 1949, Київ) - український радянський архітектор, педагог, один з перших професорів з містобудівництва. З 1919 року Хаустов очолив роботу над складанням проектного плану Києва, згодом роботу було перервано і відновлено вже в 1926 року в Київському окружному відділі комунального господарства. У 1923 році вносив конструктивні пропозиції до Київської міської ради щодо розбудови міста по типу англійських міст, де переважала котеджна забудова. У 50-річному віці майстер вирішив ще більше поповнити свої знання і закінчив Київський будівельний інститут. Він був єдиним на той час педагогом в Україні, який отримав звання - професора з питань містобудування. З 1934 по 1938 рік групою архітекторів, якою керував професор Хаустов, був розроблений генеральний план Києва.

Під керівництвом Хаустова розроблено генеральні плани низки міст. Серед них Запоріжжя (Велике Запоріжжя, у співпраці з І.Малозьомовим). Його керівництво забезпечувало високий науковий рівень розробки генпланів. Генплану Великого Запоріжжя керівництвом держави надавалось велике значення. Генплан міста був розроблений всього за 2,5 роки;

громадськістю підтримано перейменування на вулицю **Краківську** – голосувало 29 громадян, за – 20 голосів, що складає 69,0%.

Вирішили: після обговорення робочою групою одноголосно підтримано надання на розгляд робочій групі з питань міської топоніміки пропозицію перейменування вулиці Вороніхіна на вулицю **Краківську**.

2.6. Вулиця Тургенєва. Тургенєв Іван Сергійович (1818-1883) – російський письменник, майстер психологічного аналізу, автор романів «Дворянське гніздо», «Батьки і діти», «Дим», «Напередодні», «Ася», «Перше кохання», ліричних мініатюр. Приятелював із Т.Шевченком і Марко Вовчок.

Пропозиції: вул.Віталія Шлайфера, вул.Левка Лук'яненка.

робочою групою було підтримано перейменування на вулицю **Віталія Шлайфера**. Віталій Григорович Шлайфер (25.07.1946 - 22.04.2014) народився в Грозному. Закінчив Запорізький радіотехнікум і Запорізький машинобудівний інститут. Працював на Крайній Півночі (мис Челюскін) радіоінженером Діксонівського Гідрометеорологічного управління. Працював на Запорізькому телебаченні та інших підприємствах міста. З 1992 року разом з сином заснував НПК ТОВ «Діана-92», генеральним директором якого і був до свого останнього дня. У 2004 році заснував Музей Історії Зброї. Автор ряду публікацій у спеціалізованих збройових журналах. Співавтор і видавець Альманаху історії зброї. Автор книг «Амазонки на Хортиці» і «Час збирати скарби», багато зробив для розвитку нашого міста, проживав на цій вулиці.

громадськістю підтримано перейменування на вулицю **Віталія Шлайфера** – голосувало 498 громадян, за – 272 голосів, що складає 54,6%.

Але при розгляді даного питання на засіданні робочої групи з питань міської топоніміки було зауважено, що цей урбанонім знаходиться в «старій» історичній частині міста Запоріжжя і перейменування на ім'я Левка Григоровича Лук'яненка було б доречнішим, тому питання повернуто на доопрацювання.

Левко Григорович Лук'яненко (24 серпня 1928, село Хрипівка, Городнянського району, Чернігівська округа, Українська РСР, СРСР - 7 липня 2018, Київ, Україна - український політичний та громадський діяч, дипломат, письменник, юрист та радянський дисидент, учасник національного визвольного руху. Борець за незалежність України у ХХ сторіччі. Засновник та перший голова Української республіканської партії. Народний депутат України I-II, IV-V скликань. За переконання про від'єднання України від Радянського Союзу та її незалежність, був відправлений до камери смертників, як «небезпечний рецидивіст» та засуджений до найвищої міри покарання - розстрілу. Пізніше розстріл був замінений на 15 років позбавлення волі. Політичний в'язень СРСР. Був двічі ув'язнений (1961-1976, 1977-1988). Сумарно провів 25 років у тюрмі і на засланні;

громадськістю підтримано перейменування на вулицю **Левка Лук'яненка** – голосувало 498 громадян, за – 200 голосів, що складає 40,2%.

Вирішили: після обговорення робочою групою (1 утримався, 1 проти) підтримано надання на розгляд робочій групі з питань міської топоніміки пропозицію перейменування вулиці Тургенєва на вулицю **Левка Лук'яненка**, а для вшанування пам'яті Віталія Шлайфера підібрати інший урбанонім.

2.7. Вулиця Дивногорська. Дивногóрськ - місто крайового підпорядкування в Красноярському краї Росії.

Пропозиції: вул.Якова Пункіна.

Заслухали Смирнова Валерія Володимировича - віце-президента Запорізької обласної федерації греко-римської боротьби, президента Запорізької міської федерації греко-римської боротьби, заслуженого тренера України щодо перейменування вулиці Дивногорської на честь Якова Пункіна.

Яків Григорович Пункін (8 грудня 1921, Запоріжжя, Українська РСР - 12 грудня 1994, Запоріжжя, Україна) - український борець класичного стилю, олімпійський чемпіон.

З перших днів німецько-радянської війни - на фронті. Пережив полон і нацистські концтабори. Став першопрохідцем запорізьких олімпійців на Іграх 1952-го року у Гельсінкі й завоював титул чемпіона з греко-римської боротьби у напівлегкій вазі (62 кг). За це досягнення він отримав звання «Заслужений майстер спорту СРСР».

Тренувався в Запоріжжі в клубі «Металург».

В зв'язку з тим, що дане питання розглядається вже багато років, проведено громадське слухання і отримано згоду на перейменування вулиці з такою назвою в Хортицькому районі на вулицю Артема Присяжнюка, вирішили надати на розгляд робочої групи з питань міської топоніміки перейменування вулиці Дивногорської на вулицю **Якова Пункіна**.

2.8. Вулиця Річкова. Річка - природний водний потік (водотік), який бере початок із джерела, озера, болота чи краю льодовика, має власне природне річище (русло) і тече під дією сили тяжіння; живиться водами поверхневого та підземного стоку свого водозбору. За характером протікання розрізняють річки гірські та рівнинні.

Пропозиції: вул.Розмаринова.

Задля унеможливлення непорозумінь щодо назв вулиць Річкова і Річна, було запропоновано перейменування вулиці Річкової на вулицю **Розмаринову**. Розмарин - вид квіткових рослин з родини глухокропивових, трав'янистий вічнозелений кущ до 1.5 метра заввишки. Рослину використовують як їжу, ліки та джерело ароматної олії. Батьківщина розмарину - західне Середземномор'я. У дикої вигляді росте в Північній Африці (Алжир, Лівія, Марокко, Туніс), Туреччині, на Кіпрі. Найінтенсивніше вирощується в Іспанії, також у Франції, Тунісі, Марокко, Італії та на Балканах. У 1813р. висаджено на території Никітського ботанічного саду і з того часу вирощується в Криму як культурна рослина.

громадськістю підтримано перейменування на вулицю **Розмаринову** – голосувало 24 громадян, за – 20 голосів, що складає 87,5%.

Вирішили: після обговорення робочою групою одноголосно підтримано надання на розгляд робочій групі з питань міської топоніміки пропозицію перейменування вулиці Річкової на вулицю **Розмаринову**.

Третє питання порядку денного.

Різне.

Наступне засідання заплановано на лютий 2024 року. У порядку денному:

- розгляд всіх назв урбанонімів міста Запоріжжя після прийняття рішень Запорізької міської ради щодо їх перейменувань, для подальшого впорядкування повного Переліку;
- різне.

Протокол вела
секретар робочої групи

Алла ПОМАЗ